

1240000 Paritair Comité voor het bouwbedrijf

Getrouwheidszegels	3
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 september 2007 (87.528)	3
Loonbijslag	8
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)	8
Arbeid in opeenvolgende ploegen	10
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)	10
Arbeidsprestaties buiten de gebruikelijke daguren	12
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)	12
Anciënniteitspremie	14
Collectieve arbeidsovereenkomst van 14 mei 2009 (93.291).....	14
Slecht weer – loon en weerverletzegels	16
KB van 16/12/1981 betreffende het loon van de werklieden uit het bouwbedrijf voor de ingevolge slecht weder verloren arbeidsuren, gewijzigd op 03/05/1999	16
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 september 2007 (87.291)	18
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 september 2007 (87.528)	19
Vergoeding voor kost en huisvesting	23
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)	23
Vergoedingen voor slijtage aan eigen gereedschap	26
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)	26
Kosten verbonden aan medische schifting en tachograaf	29
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)	29
Loonbijslagen voor bijzondere werken	31
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)	31
Werken die de invloed van de getijden ondergaan	37
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)	37
Specifieke vergoedingen in ondernemingen die stortklaar beton produceren en/of leveren	39
Collectieve arbeidsovereenkomst van 26 juni 2006 (80.435) gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 8 oktober 2009 (96.323)	39
Toeslag voor werken binnen de omheining van in werking zijnde petrochemische bedrijven :	42
Collectieve arbeidsovereenkomst van 25 oktober 2001 (59.961)	42
Loon en premies van de arbeiders aan boord van het baggermaterieel	43
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 februari 1997 (44.850)	43
Industrieel leerlingwezen	48
Collectieve arbeidsovereenkomst van 25 juni 2009 (95.392).....	48
Overuren en Zaterdagwerk	51

KB 213 betreffende de arbeidsduur in de ondernemingen die onder het PC voor het bouwbedrijf ressorteren (KB 26/09/1983, BS 07/10/1983, Wet 08/06/2008 houdende diverse bepalingen (I), BS 16/06/2008).....	51
KB 213 betreffende de arbeidsduur in de ondernemingen die onder het PC voor het bouwbedrijf ressorteren (KB 26/09/1983, BS 07/10/1983, Wet 28/04/2010 houdende diverse bepalingen, BS 10/05/2010)	53
Collectieve arbeidsovereenkomst van 29 september 2005 (77.062)	55
Collectieve arbeidsovereenkomst van 22 december 2005 (78.810) gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 8 oktober 2009 (96.322)	57
Promotievergoeding.....	64
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 september 2007 (87.527)	64
Tegemoetkoming in de verplaatsingskosten	68
Collectieve arbeidsovereenkomst van 1 februari 2001 (58.212) (industriële leerlingen)	68
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)	69
Werkkledij.....	86
Collectieve arbeidsovereenkomst van 14 mei 2009 (93.293).....	86
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)	87
Sectoraal medisch plan.....	89
Collectieve arbeidsovereenkomst van 17 december 2009 (97.027)	89
Aanvullend pensioen.....	93
CAO van 16 november 2006 (81.550) gewijzigd door de CAO's van 14 mei 2009 (93.300) en van 3 december 2009 (97.008).....	93

Getrouwheidszegels

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 september 2007 (87.528)

Toekenning van getrouwheidszegels en weerverletzegels

HOOFDSTUK I. Toepassingsgebied

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf ressorteren en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

Onder "arbeiders" verstaat men : de arbeiders en de arbeidsters.

In overeenstemming met de bepaling van artikel 12 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, die uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, is deze overeenkomst eveneens van toepassing op de uitzendkrachten tewerkgesteld bij een onderneming bedoeld in het 1ste lid, en op het uitzendkantoor dat hen ter beschikking stelt.

Deze overeenkomst is niet van toepassing op de buitenlandse werkgevers, gevestigd in één van de Lidstaten van de Europese Unie, en op de arbeiders die zij tijdelijk in België tewerkstellen, wanneer deze arbeiders, voor de periode van tewerkstelling in België, reeds voordelen genieten, die vergelijkbaar zijn met de weerverlet- en de getrouwheidszegels, in toepassing van de regelingen waaraan hun werkgever in zijn land van vestiging is onderworpen.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is evenmin van toepassing op de tewerkstellingen van personen met een arbeidsovereenkomst voor studenten, bedoeld in titel VII van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

HOOFDSTUK II.

Bijdragen bestemd voor de toekenning van zegels

Art. 2. De in artikel 1 bedoelde ondernemingen en uitzendkantoren zijn het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf" een globale bijdrage van 9,12 pct. verschuldigd, waarvan 9 pct. bestemd is voor de toekenning van getrouwheidszegels aan hun werklieden en 0,12 pct. om de beheerskosten te dekken.

Art. 4. § 1. De in artikel 2 en 3 bedoelde bijdragen worden berekend op de bruto-bezoldigingen aan 100 pct. van de arbeiders en uitzendkrachten vermeld op de driemaandelijke DMFA-aangifte.

De gegevens uit de DMFA-aangiften worden door het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf" opgehaald via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en aan het in artikel 6 bedoelde inningsorganisme bezorgd.

Wijzigingen van deze gegevens die een vermindering van de brutobezoldigingen tot gevolg hebben worden niet meer in aanmerking genomen, noch voor de berekening van de verschuldigde bijdragen, noch voor de berekening van de waarde van de weerverletzegel of de getrouwheidszegel, wanneer deze wijzigingen pas beschikbaar zijn op het ogenblik dat de weerverletkaart of de getrouwheidskaart met betrekking tot het kwartaal waarop de wijziging slaat al uitgegeven is door het in artikel 6 bedoelde inningsorganisme en overhandigd is door de werkgever of het uitzendkantoor aan de arbeider.

§ 2. Wanneer de werkgever en de arbeider waarop deze overeenkomst van toepassing is niet onderworpen zijn aan de driemaandelijke DMFA-aangifte, worden de in artikel 2 en 3 bedoelde bijdragen berekend op de brutobezoldiging vermeld op een bijzondere aangiffestaat te bezorgen aan het in artikel 6 bedoelde organisme. Daartoe moet deze werkgever zich bij dit organisme laten inschrijven voor de aanvangsdatum van de uit te voeren werken die onder de bevoegdheidsgebied van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf ressorteren.

De bijzondere aangifte met de verantwoording van het bedrag van de verschuldigde bijdragen moet uiterlijk de laatste dag van de maand na elk kalenderkwartaal waarop de aangifte betrekking heeft bij het in artikel 6 bedoelde organisme ingediend worden.

HOOFDSTUK IV. *Administratieve bepalingen*

Art. 10. Het in artikel 6 bedoelde inningsorganisme is belast met het vervaardigen van de kaarten met daarop de zegels waarvoor de bijdragen werden gestort en die, conform de artikelen 2 en 3, 9 pct. vertegenwoordigden van de bezoldiging voor de toekenning van getrouwheidszegels en 2 pct. van de bezoldiging voor de toekenning van weerverletzegels.

Art. 11. Voor ieder dienstjaar worden kaarten en zegels met verschillende drukkleur uitgegeven. De zegels en de kaarten die betrekking hebben op een bepaald dienstjaar worden met dezelfde drukkleur uitgegeven.

Onder "dienstjaar" verstaat men : de periode van 12 maand begrepen tussen :

2° 1 januari en 31 december van hetzelfde jaar, wat de weerverletzegels betreft.

HOOFDSTUK V.

Bepalingen betreffende het overhandigen van de zegels door de werkgever

Art. 13. Op het einde van het dienstjaar ontvangt de werkgever of het uitzendkantoor vanwege het in artikel 6 bedoelde inningsorganisme de kaarten waarop, conform artikel 10, een zegel werd aangebracht.

Art. 14. De werkgever of het uitzendkantoor overhandigt aan de arbeider de kaart voorzien van de zegel, tegen afgifte van een ontvangstbewijs volgens voorgeschreven model, uiterlijk op :

2° 29 april volgend op het einde van het in artikel 11, 2de lid, 2°, vastgestelde dienstjaar, als het de weerverletkaart betreft.

Zo de afgifte niet van hand tot hand kan geschieden, moet de werkgever of het uitzendkantoor de kaart aangetekend, uiterlijk tegen bovengenoemde data, aan de arbeider opsturen. Het ontvangstbewijs van de post geldt in dat geval als kwijting voor de werkgever.

Art. 15. Zo de arbeider op de in artikel 14 vermelde data de van de verdiende zegel voorziene kaart niet heeft ontvangen, moet hij ze onmiddellijk aan de werkgever of het uitzendkantoor vragen en eventueel zo snel mogelijk klacht indienen bij de dienst Inspectie van de sociale wetten.

Indien de arbeider zes maand na de in artikel 14 vastgestelde data, in weerwil van de gedane stappen nog niet in het bezit werd gesteld van zijn van de verdiende zegel voorziene kaart, behoort hij een verzoekschrift in te dienen bij het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf" met het oog op de aanvullende tussenkomst van dit fonds; bij dit verzoekschrift voegt hij alle nodige inlichtingen in verband met de ten laste van zijn werkgever ingediende klacht.

Als het verzoek gegrond is, levert het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf" de arbeider een zogeheten "geschillenkaart" af die overeenstemt met de waarde van de verdiende zegel.

Art. 16. Als het niet overhandigen van de kaart met de verdiende zegel te wijten is aan het faillissement van de werkgever, dan dient de arbeider zijn schuldvordering voor zegels rechtstreeks in bij het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf" binnen vijfenveertig dagen na het vonnis waarin het faillissement werd uitgesproken.

Als de schuldvordering bewezen is, overhandigt het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf" aan de arbeider een zogeheten "geschillenkaart" die overeenstemt met de waarde van de verdiende zegel.

Art. 17. Elk beding waarbij de arbeider er zich toe verbindt af te zien van de zegel waarop hij in toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst recht heeft, is nietig.

Art. 18. Als de arbeider zijn kaart verliest, kan hij aan het in artikel 6 bedoelde inningsorganisme een duplicaat vragen van de verloren kaart als hij ter staving van de aanvraag de dienstgetuigschriften van de werkgever of het uitzendkantoor voorlegt die de te vervangen kaart met zegel heeft afgeleverd.

Geen enkele kaart wordt vervangen zo de waarde van de zegel 4,96 EUR niet overschrijdt.

De afgifte van een duplicaat geeft aanleiding tot de betaling van een retributie van 3,72 EUR ten laste van de aanvrager.

HOOFDSTUK VI.

Bepalingen betreffende de valorisatie van de zegels

Art. 19. De uitbetalingsinstellingen van de vakorganisaties bedoeld in artikel 8 van de statuten van het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf" alsook het in artikel 6 bedoelde inningsorganisme hebben tot taak de arbeiders de tegenwaarde uit te betalen van de zegels op de kaarten die werden afgeleverd, hetzij door de werkgever of het uitzendkantoor overeenkomstig artikel 14, hetzij door het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf" overeenkomstig de artikels 15 en 16.

Art. 20. De georganiseerde arbeiders wenden zich tot de betalingsinstelling van de vakorganisaties waarbij zij zijn aangesloten.

De al dan niet georganiseerde arbeiders kunnen zich ook wenden tot het in artikel 6 bedoelde inningsorganisme.

Art. 21. De betaling van de tegenwaarde van de zegels gebeurt:

2° vanaf 30 april volgend op het einde van het in artikel 11, 2de lid, 2°, vastgestelde dienstjaar, als het weerverletzegels betreft.

De betaling van de tegenwaarde van de overeenkomstig artikel 16 afgeleverde zegels gebeurt uiterlijk één jaar na de datum van de uitspraak van het faillissement.

HOOFDSTUK VII. *Algemene bepalingen*

Art. 22. De in artikel 1 bedoelde werkgevers en uitzendkantoren dienen de richtlijnen na te leven die door het in artikel 6 bedoelde inningsorganisme worden verspreid in uitvoering van deze collectieve arbeidsovereenkomst.

HOOFDSTUK VIII. *Geldigheidsduur*

Art. 24. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juli 2007 en vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 25 maart 2004 betreffende de toekenning van getrouwheidszegels en weerverletzegels.

Zij wordt gesloten voor een onbepaalde tijd met dien verstande dat ze te allen tijde kan worden aangepast aan bepalingen van andere in het Paritair Comité voor het bouwbedrijf gesloten collectieve arbeidsovereenkomsten.

Loonbijslag

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)

Geschoolde arbeiders in de ondernemingen van schrijn- en timmerwerk

Arbeidsvoorwaarden

HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied*

Artikel 1.§ 1 Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

Onder "arbeiders" verstaat men, de arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld krachtens een arbeidsovereenkomst voor werklieden, bedoeld in artikel 2 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

§ 2. Deze collectieve arbeidsovereenkomst regelt de arbeidsvoorwaarden voor de periode van 1 januari 2009 tot 31 december 2010. Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 2. Onverminderd de bevoegdheid van de andere paritaire comités, zijn de arbeidsvoorwaarden bepaald in deze collectieve arbeidsovereenkomst ook van toepassing op de arbeiders in dienst van gedeelten van ondernemingen, zoals bedoeld in artikel 1, die werken uitvoeren die niet gerekend worden tot het bouwbedrijf, maar die in wezen bijdragen tot de verwezenlijking van de hoofdbedrijvigheid van die ondernemingen.

Art. 3. Een aanvullende overeenkomst regelt bepaalde arbeidsvoorwaarden van de aan boord van het baggermaterieel tewerkgestelde arbeiders, alsmede van de arbeiders die na het aanleggen van de dijken op het stort zijn tewerkgesteld, met uitzondering van diegenen die tewerkgesteld zijn aan de voorbereiding van het stort en aan het ophogen van de dijken.

HOOFDSTUK III. *Categorieën van arbeiders*

Art. 11. Graad van beroepsbekwaamheid van geschoolde arbeiders die tewerkgesteld zijn in de ondernemingen van schrijn- en timmerwerk, steenhouwerij, marmerbewerking, schilder- en decorwerk.

Arbeiders, volgens de beoordeling van de werkgever een loonbijslag bekomen. Deze bijslag wordt berekend op basis van het loon van de arbeider van de categorie III en de werkgever bepaalt het bedrag van deze loonbijslag.

De zogenaamde "eerste frezers" kunnen evenwel recht hebben op een loonbijslag van ten minste 10 pct. berekend op basis van het loon van de arbeider van de categorie III.

HOOFDSTUK XVIII. *Geldigheidsduur*

Art. 35. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde duur. Ze treedt in werking op 1 januari 2009 en houdt op van kracht te zijn op 31 december 2010.

Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 36. In afwijking op artikel 35, 1ste lid heeft artikel 17, 3de lid van deze overeenkomst pas uitwerking nadat een koninklijk besluit in uitvoering van artikel 19 van de arbeidswet van 16 maart 1971 werd genomen op verzoek van het paritair comité.

Art. 37. 1° Gedurende een periode die verstrijkt op 31 december 2010, ontzeggen de ondertekenen- de partijen zich iedere actie buiten het paritair comité teneinde de overeengekomen bepalingen te wijzigen. Zij gaan de verbintenis aan alles in het werk te stellen om te zorgen voor de veralgemening en de strikte naleving ervan.

Tenslotte gaan de partijen de verbintenis aan geen bijzondere regelingen te treffen buiten het paritair comité die een streek of één der beroepen aanbelangen uit de bouwnijverheid welke afhangen van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf.

2° Tijdens de duur van de periode waarvan sprake in 1°, zijn de partijen nochtans gemachtigd in het paritair comité een kwestie voor te leggen waarvan het onderzoek wenselijk wordt geoordeeld, zelfs indien het een wijziging betreft aan één der clausules van de van kracht zijnde collectieve arbeidsovereenkomst of een nieuwe bepaling.

Na uitspraak van het paritair comité zullen de partijen zich neerleggen bij de beslissing en de aangegane verbintenis niet trachten te wijzigen door middel van stappen en acties gevoerd buiten het paritair comité.

3° Ten vroegste zes maanden vóór de datum waarop de onder 1° bedoelde periode verstrijkt moeten de partijen hun voorstellen tot gedeeltelijke of totale herziening indienen door een omstandige mededeling, gericht aan de voorzitter van het paritair comité.

4° De partijen zijn het eens over het principe dat de voorstellen waarvan sprake in 30 moeten ingediend en onderzocht worden op geordende wijze.

Arbeid in opeenvolgende ploegen

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)

Arbeidsvoorwaarden

HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied*

Artikel 1.§ 1 Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

Onder "arbeiders" verstaat men, de arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld krachtens een arbeidsovereenkomst voor werklieden, bedoeld in artikel 2 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

§ 2. Deze collectieve arbeidsovereenkomst regelt de arbeidsvoorwaarden voor de periode van 1 januari 2009 tot 31 december 2010. Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 2. Onverminderd de bevoegdheid van de andere paritaire comités, zijn de arbeidsvoorwaarden bepaald in deze collectieve arbeidsovereenkomst ook van toepassing op de arbeiders in dienst van gedeelten van ondernemingen, zoals bedoeld in artikel 1, die werken uitvoeren die niet gerekend worden tot het bouwbedrijf, maar die in wezen bijdragen tot de verwezenlijking van de hoofdbedrijvigheid van die ondernemingen.

Art. 3. Een aanvullende overeenkomst regelt bepaalde arbeidsvoorwaarden van de aan boord van het baggermaterieel tewerkgestelde arbeiders, alsmede van de arbeiders die na het aanleggen van de dijken op het stort zijn tewerkgesteld, met uitzondering van diegenen die tewerkgesteld zijn aan de voorbereiding van het stort en aan het ophogen van de dijken.

HOOFDSTUK XII *Arbeid in opeenvolgende ploegen*

Art. 26. Bij het berekenen van de vergoeding voor ploegwerk, wordt enkel rekening gehouden met het tijdstip van het etmaal waarop de werken worden uitgevoerd.

Ongeacht de benaming van de verschillende ploegen en ongeacht het uur waarop het werk wordt aangevat of beëindigd, worden de uurprestaties tussen:

- 6 en 14 uur betaald tegen 110 pct. van het loon;
- 14 en 22 uur betaald tegen 110 pct. van het loon;
- 22 en 6 uur betaald tegen 125 pct. van het loon.

Art. 27. Wanneer in drie opeenvolgende ploegen gewerkt wordt krijgt elke ploeg een halfuur dienstonderbreking voor schafttijd, waarvoor het normale loon wordt uitbetaald.

HOOFDSTUK XVIII. *Geldigheidsduur*

Art. 35. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde duur. Ze treedt in werking op 1 januari 2009 en houdt op van kracht te zijn op 31 december 2010.

Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 36. In afwijking op artikel 35, 1ste lid heeft artikel 17, 3de lid van deze overeenkomst pas uitwerking nadat een koninklijk besluit in uitvoering van artikel 19 van de arbeidswet van 16 maart 1971 werd genomen op verzoek van het paritair comité.

Art. 37. 1° Gedurende een periode die verstrijkt op 31 december 2010, ontzeggen de ondertekenen- de partijen zich iedere actie buiten het paritair comité teneinde de overeengekomen bepalingen te wijzigen. Zij gaan de verbintenis aan alles in het werk te stellen om te zorgen voor de veralgemening en de strikte naleving ervan.

Tenslotte gaan de partijen de verbintenis aan geen bijzondere regelingen te treffen buiten het paritair comité die een streek of één der beroepen aanbelangen uit de bouwnijverheid welke afhangen van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf.

2° Tijdens de duur van de periode waarvan sprake in 1°, zijn de partijen nochtans gemachtigd in het paritair comité een kwestie voor te leggen waarvan het onderzoek wenselijk wordt geoordeeld, zelfs indien het een wijziging betreft aan één der clausules van de van kracht zijnde collectieve arbeidsovereenkomst of een nieuwe bepaling.

Na uitspraak van het paritair comité zullen de partijen zich neerleggen bij de beslissing en de aangegane verbintenis niet trachten te wijzigen door middel van stappen en acties gevoerd buiten het paritair comité.

3° Ten vroegste zes maanden vóór de datum waarop de onder 1° bedoelde periode verstrijkt moeten de partijen hun voorstellen tot gedeeltelijke of totale herziening indienen door een omstandige mededeling, gericht aan de voorzitter van het paritair comité.

4° De partijen zijn het eens over het principe dat de voorstellen waarvan sprake in 3° moeten ingediend en onderzocht worden op geordende wijze.

Arbeidsprestaties buiten de gebruikelijke daguren

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)

Arbeidsvoorwaarden

HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied*

Artikel 1.§ 1 Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

Onder "arbeiders" verstaat men, de arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld krachtens een arbeidsovereenkomst voor werklieden, bedoeld in artikel 2 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

§ 2. Deze collectieve arbeidsovereenkomst regelt de arbeidsvoorwaarden voor de periode van 1 januari 2009 tot 31 december 2010. Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 2. Onverminderd de bevoegdheid van de andere paritaire comités, zijn de arbeidsvoorwaarden bepaald in deze collectieve arbeidsovereenkomst ook van toepassing op de arbeiders in dienst van gedeelten van ondernemingen, zoals bedoeld in artikel 1, die werken uitvoeren die niet gerekend worden tot het bouwbedrijf, maar die in wezen bijdragen tot de verwezenlijking van de hoofdbedrijvigheid van die ondernemingen.

Art. 3. Een aanvullende overeenkomst regelt bepaalde arbeidsvoorwaarden van de aan boord van het baggermaterieel tewerkgestelde arbeiders, alsmede van de arbeiders die na het aanleggen van de dijken op het stort zijn tewerkgesteld, met uitzondering van diegenen die tewerkgesteld zijn aan de voorbereiding van het stort en aan het ophogen van de dijken.

HOOFDSTUK XIII. *Arbeidsprestaties buiten de gebruikelijke daguren*

Art. 28.

's Nachts gepresteerde uren tussen 22 en 6 uur worden betaald tegen 125 pct. van het loon.

In dit geval wordt er eveneens een half uur dienstonderbreking voor schafttijd toegekend, zonder loonverlies.

Voor de werken die de invloed van de getijden ondergaan (zoals werken aan dijken en golfbrekers), worden de 's ochtends tussen 6 en 7 uur en 's avonds tussen 18 en 22 uur gepresteerde uren betaald tegen 115 pct. van het loon.

Deze bepaling mag echter niet tot gevolg hebben dat het bedrag vermindert van hetgeen de werkgever tot hiertoe in het kader van de beschikkingen eigen aan de onderneming, toekende.

HOOFDSTUK XVIII. *Geldigheidsduur*

Art. 35. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde duur. Ze treedt in werking op 1 januari 2009 en houdt op van kracht te zijn op 31 december 2010.

Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 36. In afwijking op artikel 35, 1ste lid heeft artikel 17, 3de lid van deze overeenkomst pas uitwerking nadat een koninklijk besluit in uitvoering van artikel 19 van de arbeidswet van 16 maart 1971 werd genomen op verzoek van het paritair comité.

Art. 37. 1° Gedurende een periode die verstrijkt op 31 december 2010, ontzeggen de ondertekenen- de partijen zich iedere actie buiten het paritair comité teneinde de overeengekomen bepalingen te wijzigen. Zij gaan de verbintenis aan alles in het werk te stellen om te zorgen voor de veralgemening en de strikte naleving ervan.

Tenslotte gaan de partijen de verbintenis aan geen bijzondere regelingen te treffen buiten het paritair comité die een streek of één der beroepen aanbelangen uit de bouwnijverheid welke afhangen van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf.

2° Tijdens de duur van de periode waarvan sprake in 1°, zijn de partijen nochtans gemachtigd in het paritair comité een kwestie voor te leggen waarvan het onderzoek wenselijk wordt geoordeeld, zelfs indien het een wijziging betreft aan één der clausules van de van kracht zijnde collectieve arbeidsovereenkomst of een nieuwe bepaling.

Na uitspraak van het paritair comité zullen de partijen zich neerleggen bij de beslissing en de aangegane verbintenis niet trachten te wijzigen door middel van stappen en acties gevoerd buiten het paritair comité.

3° Ten vroegste zes maanden vóór de datum waarop de onder 1° bedoelde periode verstrijkt moeten de partijen hun voorstellen tot gedeeltelijke of totale herziening indienen door een omstandige mededeling, gericht aan de voorzitter van het paritair comité.

4° De partijen zijn het eens over het principe dat de voorstellen waarvan sprake in 30 moeten ingediend en onderzocht worden op geordende wijze.

Anciënniteitspremie

Collectieve arbeidsovereenkomst van 14 mei 2009 (93.291)

HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied*

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en de arbeiders van de ondernemingen die onder de bevoegdheid van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf ressorteren.

Onder "arbeiders" wordt verstaan: de arbeiders en de arbeidsters.

HOOFDSTUK II. *Toekenning van een anciënniteitspremie*

(volgens de Arbeidsinspectie telt de anciënniteit verworven in het herkomstland mee)

Art. 2.

Een arbeider, die vanaf 1 juli 2009 een ononderbroken anciënniteit van 25 jaar binnen dezelfde onderneming bereikt, heeft recht op een éénmalige brutopremie van 500 EUR.

Hiertoe is vereist dat de arbeider minstens één dag gewerkt heeft in een periode van één jaar die voorafgaat aan de dag waarop hij de betreffende anciënniteit bereikt. De werkgever is gehouden de bedoelde premie te betalen op de dag dat de werknemer zijn anciënniteit verwerft, of ten laatste, op de eerstvolgende betaaldag.

Art. 3.

Onverminderd artikel 2, heeft een arbeider die op 1 juli 2009 een ononderbroken anciënniteit van 35 jaar binnen dezelfde onderneming heeft of die anciënniteit na deze datum bereikt, recht op een éénmalige brutopremie van 700 EUR.

Hiertoe is vereist dat de arbeider minstens één dag gewerkt heeft in een periode van één jaar die voorafgaat aan de dag waarop hij betreffende anciënniteit bereikt. De werkgever is gehouden de bedoelde premie te betalen op de dag dat de werknemer zijn anciënniteit verwerft, of ten laatste, op de eerstvolgende betaaldag.

HOOFDSTUK III. *Suppletieve regeling*

Art. 4.

Deze CAO is suppletief.

HOOFDSTUK IV. *Overgangsbepaling*

Art. 5. De arbeiders die de anciënniteitspremie genoten hebben voor 25 jaar anciënniteit binnen dezelfde onderneming, bepaalde in de collectieve arbeidsovereenkomsten van 2 juni 2005 en 21 juni 2007 betreffende de anciënniteitspremie, of elk ander equivalent voordeel, hebben geen recht op het

verschil tussen het bedrag bepaald in de voormelde collectieve arbeidsovereenkomsten en het bedrag bepaald in artikel 2 van deze overeenkomst.

Art. 6. De arbeiders die de anciënniteitspremie genoten hebben voor 35 jaar anciënniteit binnen dezelfde onderneming, bepaald in de collectieve arbeidsovereenkomst van 21 juni 2007 betreffende de anciënniteitspremie, of elk ander equivalent voordeel, hebben geen recht op het verschil tussen het bedrag bepaalde in de voormelde collectieve arbeidsovereenkomst en het bedrag in artikel 3 van deze overeenkomst.

HOOFDSTUK V. *Geldigheidsduur*

Art. 7. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juli 2009 en vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 21 juni 2007 betreffende de anciënniteitspremie.

Zij wordt gesloten voor een onbepaalde tijd met dien verstande dat ze ten allen tijde kan worden aangepast aan bepalingen van andere in het Paritair Comité voor het bouwbedrijf gesloten collectieve arbeidsovereenkomsten.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd met in achtneming van een opzeggingstermijn van zes maanden. De opzegging wordt betekend bij aangetekend schrijven, gericht aan de voorzitter van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf

Slecht weer – loon en weerverletzegels

KB van 16/12/1981 betreffende het loon van de werklieden uit het bouwbedrijf voor de ingevolge slecht weder verloren arbeidsuren, gewijzigd op 03/05/1999

Ondernemingen met de volgende normale activiteit :

- geregeld optrekken van gebouwen door ondernemingen en particulieren voor eigen rekening of voor de verkoop van deze gebouwen;
- verhuren van materieel aan bouwondernemingen;
- zee- en rivierwerken, met inbegrip van het vlot trekken van boten en schepen, alsmede het opruimen van wrakken;
- baggerwerken;
- grondwerken, met inbegrip van boren, diepboren, uitgraven van putten, draineren en verlagen van de grondwaterstand;
- funderingswerken, met inbegrip van heipalen, paalplanken en grondverbeteringswerken door welk systeem ook;
- werk aan wegen, vliegveldbanen, fietspaden, voegwerk, straatwerk en wegbakening;
- metsel- en betonwerk, leggen van riolen en het bouwen van fabrieksschoorstenen;
- de fabricage en tevens het plaatsen van prefabelementen zo deze activiteiten hoofdzakelijk door de onderneming worden uitgevoerd;
- het plaatsen van prefabelementen;
- werken voor het restaureren, reinigen en wassen van gevels en monumenten;
- slopings- en slechttingswerken;
- werken van asfalteren en bitumeren;
- werken van aanleg en onderhoud van spoorwegen;
- werken van oprichting van steigers;
- werken tot geschikt maken voor de aanleg van speelpleinen, sportterreinen, parken en tuinen, tenzij zulks de bijkomstige activiteit is van een onderneming die onder PC 145 ressorteert;
- werken van aanlegging van allerlei ondergrondse leidingen zoals watervoorziening, elektrische kabels;
- plaatsen van afsluitingen;
- het vervoer te water eventueel door één der hiervoren genoemde ondernemingen ter uitvoering van de gewone activiteit van deze onderneming;
- voegwerken;
- dakbedekkingen.

Niet van toepassing op de werken voor bevloering, bepleistering, plafonnering, afwerking (schrijnwerkerij, centrale verwarming, sanitair, ...).

De werkmán die op het ogenblik dat hij zich naar het werk begeeft geschikt is om te werken, en die op het ogenblik dat hij zich op de bouwplaats aanbiedt vaststelt dat hij zijn normale arbeidstaak kan aanvangen, maar die, buiten het geval van staking, wegens het slechte weer, de arbeid waaraan hij bezig was, niet kan verder zetten, heeft recht op het loon dat hem zou zijn toegekomen indien hij zijn dagtaak normaal

had kunnen volbrengen. De werkgever mag het normaal loon voor de niet gepresterde uren slechts voor de helft betalen, indien het complement ervan door het Fonds voor Bestaanszekerheid van de Werklieden uit het Bouwbedrijf uitgekeerd wordt a.h.v. de weerverletzegels.

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 september 2007 (87.291)

Wijziging en de coördinatie van de statuten van het Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf

Het Fonds voor Bestaanszekerheid kent een forfaitaire premie van 2% op het brutoloon (aan 100%) toe ter compensatie van loonverlies in geval van onderbreking van een begonnen arbeidsdag wegens weerverlet.

Buitenlandse ondernemingen en de arbeiders die zij naar België detacheren zijn ambtshalve niet onderworpen aan deze regeling. Maar, ingevolge deze niet onderwerping, dient de buitenlandse werkgever wel de algemene Belgische wettelijke bepalingen na te leven die de toekenning van een volledig gewaarborgd dagloon garanderen bij onderbreking van de arbeidsdag wegens weerverlet.

Art. 2.

De als bijlage opgenomen statuten treden in werking op 1 januari 2008.

Art. 3.

Deze CAO wordt gesloten voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK II. Doel waarvoor het fonds wordt ingesteld

Art. 3.

Het fonds heeft tot doel de volgende sociale tegemoetkomingen te financieren, toe te kennen en uit te betalen :

11° de weerverletzegels en de getrouwheidszegels

HOOFDSTUK III. Personen die de door het Fonds verleende voordelen kunnen genieten, aard van deze voordelen en de modaliteiten van toekenning en van uitkering

Art. 5. De onder artikel 3 beoogde voordelen maken het onderwerp uit van bij koninklijk besluit algemeen verbindend verklaarde specifieke CAO's waarin de personen staan vermeld die deze voordelen kunnen genieten en waarin ook de aard van deze voordelen en de toekennings- en uitbetalingswijze ervan worden vastgesteld.

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 september 2007 (87.528)

Toekenning van getrouwheidszegels en weerverletzegels

HOOFDSTUK I. Toepassingsgebied

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf ressorteren en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

Onder "arbeiders" verstaat men : de arbeiders en de arbeidsters.

In overeenstemming met de bepaling van artikel 12 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, die uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, is deze overeenkomst eveneens van toepassing op de uitzendkrachten tewerkgesteld bij een onderneming bedoeld in het 1ste lid, en op het uitzendkantoor dat hen ter beschikking stelt.

Deze overeenkomst is niet van toepassing op de buitenlandse werkgevers, gevestigd in één van de Lidstaten van de Europese Unie, en op de arbeiders die zij tijdelijk in België tewerkstellen, wanneer deze arbeiders, voor de periode van tewerkstelling in België, reeds voordelen genieten, die vergelijkbaar zijn met de weerverlet- en de getrouwheidszegels, in toepassing van de regelingen waaraan hun werkgever in zijn land van vestiging is onderworpen.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is evenmin van toepassing op de tewerkstellingen van personen met een arbeidsovereenkomst voor studenten, bedoeld in titel VII van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

HOOFDSTUK II.

Bijdragen bestemd voor de toekenning van zegels

Art. 4. § 1. De in artikel 2 en 3 bedoelde bijdragen worden berekend op de bruto-bezoldigingen aan 100 pct. van de arbeiders en uitzendkrachten vermeld op de driemaandelijkse DMFA-aangifte.

De gegevens uit de DMFA-aangiften worden door het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf" opgehaald via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en aan het in artikel 6 bedoelde inningsorganisme bezorgd.

Wijzigingen van deze gegevens die een vermindering van de brutobezoldigingen tot gevolg hebben worden niet meer in aanmerking genomen, noch voor de berekening van de verschuldigde bijdragen, noch voor de berekening van de waarde van de weerverletzegel of de getrouwheidszegel, wanneer deze wijzigingen pas beschikbaar zijn op het ogenblik dat de weerverletkaart of de getrouwheidskaart met betrekking tot

het kwartaal waarop de wijziging slaat al uitgegeven is door het in artikel 6 bedoelde inningsorganisme en overhandigd is door de werkgever of het uitzendkantoor aan de arbeider.

§ 2. Wanneer de werkgever en de arbeider waarop deze overeenkomst van toepassing is niet onderworpen zijn aan de driemaandelijke DMFA-aangifte, worden de in artikel 2 en 3 bedoelde bijdragen berekend op de brutobezoldiging vermeld op een bijzondere aangiftestaat te bezorgen aan het in artikel 6 bedoelde organisme. Daartoe moet deze werkgever zich bij dit organisme laten inschrijven voor de aanvangsdatum van de uit te voeren werken die onder de bevoegdheidsgebied van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf ressorteren.

De bijzondere aangifte met de verantwoording van het bedrag van de verschuldigde bijdragen moet uiterlijk de laatste dag van de maand na elk kalenderkwartaal waarop de aangifte betrekking heeft bij het in artikel 6 bedoelde organisme ingediend.

HOOFDSTUK IV. *Administratieve bepalingen*

Art. 10. Het in artikel 6 bedoelde inningsorganisme is belast met het vervaardigen van de kaarten met daarop de zegels waarvoor de bijdragen werden gestort en die, conform de artikelen 2 en 3, 9 pct. vertegenwoordigden van de bezoldiging voor de toekenning van getrouwheidszegels en 2 pct. van de bezoldiging voor de toekenning van weerverletzegels.

Art. 11. Voor ieder dienstjaar worden kaarten en zegels met verschillende drukkleur uitgegeven. De zegels en de kaarten die betrekking hebben op een bepaald dienstjaar worden met dezelfde drukkleur uitgegeven.

Onder "dienstjaar" verstaat men : de periode van 12 maand begrepen tussen :

2° 1 januari en 31 december van hetzelfde jaar, wat de weerverletzegels betreft.

HOOFDSTUK V.

Bepalingen betreffende het overhandigen van de zegels door de werkgever

Art. 13. Op het einde van het dienstjaar ontvangt de werkgever of het uitzendkantoor vanwege het in artikel 6 bedoelde inningsorganisme de kaarten waarop, conform artikel 10, een zegel werd aangebracht.

Art. 14. De werkgever of het uitzendkantoor overhandigt aan de arbeider de kaart voorzien van de zegel, tegen afgifte van een ontvangstbewijs volgens voorgeschreven model, uiterlijk op :

2° 29 april volgend op het einde van het in artikel 11, 2de lid, 2°, vastgestelde dienstjaar, als het de weerverletkaart betreft.

Zo de afgifte niet van hand tot hand kan geschieden, moet de werkgever of het uitzendkantoor de kaart aangetekend, uiterlijk tegen bovengenoemde data, aan de arbeider opsturen. Het ontvangstbewijs van de post geldt in dat geval als kwijting voor de werkgever.

Art. 15. Zo de arbeider op de in artikel 14 vermelde data de van de verdiende zegel voorziene kaart niet heeft ontvangen, moet hij ze onmiddellijk aan de werkgever of het uitzendkantoor vragen en eventueel zo snel mogelijk klacht indienen bij de dienst Inspectie van de sociale wetten.

Indien de arbeider zes maand na de in artikel 14 vastgestelde data, in weerwil van de gedane stappen nog niet in het bezit werd gesteld van zijn van de verdiende zegel voorziene kaart, behoort hij een verzoekschrift in te dienen bij het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf" met het oog op de aanvullende tussenkomst van dit fonds; bij dit verzoekschrift voegt hij alle nodige inlichtingen in verband met de ten laste van zijn werkgever ingediende klacht.

Als het verzoek gegrond is, levert het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf" de arbeider een zogeheten "geschillenkaart" af die overeenstemt met de waarde van de verdiende zegel.

Art. 16. Als het niet overhandigen van de kaart met de verdiende zegel te wijten is aan het faillissement van de werkgever, dan dient de arbeider zijn schuldvordering voor zegels rechtstreeks in bij het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf" binnen vijfenveertig dagen na het vonnis waarin het faillissement werd uitgesproken.

Als de schuldvordering bewezen is, overhandigt het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf" aan de arbeider een zogeheten "geschillenkaart" die overeenstemt met de waarde van de verdiende zegel.

Art. 17. Elk beding waarbij de arbeider er zich toe verbindt af te zien van de zegel waarop hij in toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst recht heeft, is nietig.

Art. 18. Als de arbeider zijn kaart verliest, kan hij aan het in artikel 6 bedoelde inningsorgaan een duplicaat vragen van de verloren kaart als hij ter staving van de aanvraag de dienstgetuigschriften van de werkgever of het uitzendkantoor voorlegt die de te vervangen kaart met zegel heeft afgeleverd.

Geen enkele kaart wordt vervangen zo de waarde van de zegel 4,96 EUR niet overschrijdt.

De afgifte van een duplicaat geeft aanleiding tot de betaling van een retributie van 3,72 EUR ten laste van de aanvrager.

HOOFDSTUK VI.

Bepalingen betreffende de valorisatie van de zegels

Art. 19. De uitbetalingsinstellingen van de vakorganisaties bedoeld in artikel 8 van de statuten van het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf" alsook het in artikel 6 bedoelde inningsorganisme hebben tot taak de arbeiders de tegenwaarde uit te betalen van de zegels op de kaarten die werden afgeleverd, hetzij door de werkgever of het uitzendkantoor overeenkomstig artikel 14, hetzij door het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf" overeenkomstig de artikels 15 en 16.

Art. 20. De georganiseerde arbeiders wenden zich tot de betalingsinstelling van de vakorganisaties waarbij zij zijn aangesloten.

De al dan niet georganiseerde arbeiders kunnen zich ook wenden tot het in artikel 6 bedoelde inningsorganisme.

Art. 21. De betaling van de tegenwaarde van de zegels gebeurt :

2° vanaf 30 april volgend op het einde van het in artikel 11, 2de lid, 2°, vastgestelde dienstjaar, als het weerverletzegels betreft.

De betaling van de tegenwaarde van de overeenkomstig artikel 16 afgeleverde zegels gebeurt uiterlijk één jaar na de datum van de uitspraak van het faillissement.

HOOFDSTUK VII. Algemene bepalingen

Art. 22. De in artikel 1 bedoelde werkgevers en uitzendkantoren dienen de richtlijnen na te leven die door het in artikel 6 bedoelde inningsorganisme worden verspreid in uitvoering van deze collectieve arbeidsovereenkomst.

HOOFDSTUK VIII. Geldigheidsduur

Art. 24. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juli 2007 en vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 25 maart 2004 betreffende de toekenning van getrouwheidszegels en weerverletzegels.

Zij wordt gesloten voor een onbepaalde tijd met dien verstande dat ze te allen tijde kan worden aangepast aan bepalingen van andere in het Paritair Comité voor het bouwbedrijf gesloten collectieve arbeidsovereenkomsten.

Vergoeding voor kost en huisvesting

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)

Arbeidsvoorwaarden

HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied*

Artikel 1. § 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

Onder "arbeiders" verstaat men, de arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld krachtens een arbeidsovereenkomst voor werklieden, bedoeld in artikel 2 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

§ 2. Deze collectieve arbeidsovereenkomst regelt de arbeidsvoorwaarden voor de periode van 1 januari 2009 tot 31 december 2010. Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 2. Onverminderd de bevoegdheid van de andere paritaire comités, zijn de arbeidsvoorwaarden bepaald in deze collectieve arbeidsovereenkomst ook van toepassing op de arbeiders in dienst van gedeelten van ondernemingen, zoals bedoeld in artikel 1, die werken uitvoeren die niet gerekend worden tot het bouwbedrijf, maar die in wezen bijdragen tot de verwezenlijking van de hoofdbedrijvigheid van die ondernemingen.

Art. 3. Een aanvullende overeenkomst regelt bepaalde arbeidsvoorwaarden van de aan boord van het baggermaterieel tewerkgestelde arbeiders, alsmede van de arbeiders die na het aanleggen van de dijken op het stort zijn tewerkgesteld, met uitzondering van diegenen die tewerkgesteld zijn aan de voorbereiding van het stort en aan het ophogen van de dijken.

HOOFDSTUK XVI. *Kost en huisvesting*

Opgelet : reiskosten, verblijfskosten en kosten voor voeding, door de werkgever gemaakt om de detachering mogelijk te maken, mogen niet meegerekend worden in de vergelijking om te oordelen of het buitenlands loon minstens aan het Belgisch minimumloon voldoet.

Art. 31.

Wanneer de arbeider werkzaam is op een werkplaats die zo ver van zijn woonplaats verwijderd is, dat hij onmogelijk dagelijks naar huis kan terugkeren, moet de werkgever hem naar behoren kost en huisvesting verstrekken.

Art. 32.

De werkgever kan zich door uitkering van een vergoeding voor kost en huisvesting per werkdag, van de verplichting voorzien bij artikel 31 kwijten.

De vergoedingen geldig vanaf 1 januari 2007 bedragen :

- Huisvestingsvergoeding : 11,55 EUR;
- Kostvergoeding : 23,81 EUR.

Deze bedragen worden bij het begin van elk kwartaal aangepast aan de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijzen. De nieuwe bedragen van de vergoedingen zijn gelijk aan de basisbedragen vermenigvuldigd met het nieuwe indexcijfer en gedeeld door het aanvangsindexcijfer.

Voor de toepassing van het 3de lid wordt verstaan onder :

- basisbedragen: de bedragen geldig op 1 januari 2009;
- het nieuwe indexcijfer: het gemiddelde van de indexcijfers van de consumptieprijzen voor de eerste twee maanden van het kwartaal voorgaand aan het kwartaal waarin de aanpassing gebeurt;
- het aanvangsindexcijfer: 112,525.

Het bedrag van die vergoedingen wordt evenwel slechts aangepast wanneer de koppeling aan het indexcijfer volgende weerslag heeft :

- a) verhoging of verlaging met 0,02 EUR voor de huisvestingsvergoeding;
- b) verhoging of verlaging met 0,05 EUR voor de kostvergoeding.

HOOFDSTUK XVIII. *Geldigheidsduur*

Art. 35. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde duur. Ze treedt in werking op 1 januari 2009 en houdt op van kracht te zijn op 31 december 2010.

Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 36. In afwijking op artikel 35, 1ste lid heeft artikel 17, 3de lid van deze overeenkomst pas uitwerking nadat een koninklijk besluit in uitvoering van artikel 19 van de arbeidswet van 16 maart 1971 werd genomen op verzoek van het paritair comité.

Art. 37. 1° Gedurende een periode die verstrijkt op 31 december 2010, ontzeggen de ondertekenen- de partijen zich iedere actie buiten het paritair comité teneinde de overeengekomen bepalingen te wijzigen. Zij gaan de verbintenis aan alles in het werk te stellen om te zorgen voor de veralgemening en de strikte naleving ervan.

Tenslotte gaan de partijen de verbintenis aan geen bijzondere regelingen te treffen buiten het paritair comité die een streek of één der beroepen aanbelangen uit de bouwnijverheid welke afhangen van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf.

2° Tijdens de duur van de periode waarvan sprake in 1°, zijn de partijen nochtans gemachtigd in het paritair comité een kwestie voor te leggen waarvan het onderzoek wenselijk wordt geoordeeld, zelfs indien het een wijziging betreft aan één der clausules van de van kracht zijnde collectieve arbeidsovereenkomst of een nieuwe bepaling.

Na uitspraak van het paritair comité zullen de partijen zich neerleggen bij de beslissing en de aangegane verbintenis niet trachten te wijzigen door middel van stappen en acties gevoerd buiten het paritair comité.

3° Ten vroegste zes maanden vóór de datum waarop de onder 1° bedoelde periode verstrijkt moeten de partijen hun voorstellen tot gedeeltelijke of totale herziening indienen door een omstandige mededeling, gericht aan de voorzitter van het paritair comité.

4° De partijen zijn het eens over het principe dat de voorstellen waarvan sprake in 30 moeten ingediend en onderzocht worden op geordende wijze.

Vergoedingen voor slijtage aan eigen gereedschap

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)

Arbeidsvoorwaarden

HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied*

Artikel 1.§ 1 Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

Onder "arbeiders" verstaat men, de arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld krachtens een arbeidsovereenkomst voor werklieden, bedoeld in artikel 2 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

§ 2. Deze collectieve arbeidsovereenkomst regelt de arbeidsvoorwaarden voor de periode van 1 januari 2009 tot 31 december 2010. Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 2. Onverminderd de bevoegdheid van de andere paritaire comités, zijn de arbeidsvoorwaarden bepaald in deze collectieve arbeidsovereenkomst ook van toepassing op de arbeiders in dienst van gedeelten van ondernemingen, zoals bedoeld in artikel 1, die werken uitvoeren die niet gerekend worden tot het bouwbedrijf, maar die in wezen bijdragen tot de verwezenlijking van de hoofdbedrijvigheid van die ondernemingen.

Art. 3. Een aanvullende overeenkomst regelt bepaalde arbeidsvoorwaarden van de aan boord van het baggermaterieel tewerkgestelde arbeiders, alsmede van de arbeiders die na het aanleggen van de dijken op het stort zijn tewerkgesteld, met uitzondering van diegenen die tewerkgesteld zijn aan de voorbereiding van het stort en aan het ophogen van de dijken.

HOOFDSTUK XIV. *Gereedschap*

Art. 29.

De betaling van de vergoeding wegens slijtage aan gereedschap wordt afhankelijk gesteld van het bezitten van alle in de lijst opgenomen werktuigen.

Het gebeurlijk ontbreken van bepaalde werktuigen die niet noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van een werk op een bepaalde dag, mag geen reden betekenen om de vergoeding niet te betalen.

De vergoedingen moeten tweemaal per jaar worden uitgekeerd: dit wil zeggen respectievelijk op 15 april en 15 oktober (wanneer de arbeider niet meer tot het bedrijf behoort, dient men hem het verschuldigde bedrag uit te betalen tegelijk met de eindloonafrekening).

Per uur werkelijke arbeid, uit te keren aan de volgende arbeiders die in het bezit zijn van het gereedschap, (behalve voor 7° :) vermeld in de gereedschapslijsten die op hen betrekking hebben (lijsten welke het voorwerp uitmaken van artikel 3 van de beslissing van 27/6/1963 van PC 124, KB 5/9/1963, BS 21/9/1963) :

1° marmerbewerkers en steenhouders	0,0400
2° schrijnwerkers, timmerlieden en trapmakers, werkzaam in een schrijnwerkerij	0,0400
3° loodgieters-zinkbewerkers die in het bezit zijn van het in goede staat verkerende gereedschap	0,0400
4° stukadoors	0,0350
5° timmerlieden en timmerlieden-bekisters van ruwbouwondernemingen, die op de bouwplaats in het bezit zijn van het gereedschap	0,0400
6° metselaars die op de bouwplaats in het bezit zijn van het gereedschap	0,0350
7° witsteenzaggers en -houders, beeldhouders en beeldhouders ornamentwerkers	0,0400
8° bevoerders	0,0350

HOOFDSTUK XVIII. *Geldigheidsduur*

Art. 35. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde duur. Ze treedt in werking op 1 januari 2009 en houdt op van kracht te zijn op 31 december 2010.

Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 36. In afwijking op artikel 35, 1ste lid heeft artikel 17, 3de lid van deze overeenkomst pas uitwerking nadat een koninklijk besluit in uitvoering van artikel 19 van de arbeidswet van 16 maart 1971 werd genomen op verzoek van het paritair comité.

Art. 37. 1° Gedurende een periode die verstrijkt op 31 december 2010, ontzeggen de ondertekenen- de partijen zich iedere actie buiten het paritair comité teneinde de overeengekomen bepalingen te wijzigen. Zij gaan de verbintenis aan alles in het werk te stellen om te zorgen voor de veralgemening en de strikte naleving ervan.

Tenslotte gaan de partijen de verbintenis aan geen bijzondere regelingen te treffen buiten het paritair comité die een streek of één der beroepen aanbelangen uit de bouwnijverheid welke afhangen van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf.

2° Tijdens de duur van de periode waarvan sprake in 1°, zijn de partijen nochtans gemachtigd in het paritair comité een kwestie voor te leggen waarvan het onderzoek

wenselijk wordt geoordeeld, zelfs indien het een wijziging betreft aan één der clausules van de van kracht zijnde collectieve arbeidsovereenkomst of een nieuwe bepaling.

Na uitspraak van het paritair comité zullen de partijen zich neerleggen bij de beslissing en de aangegane verbintenis niet trachten te wijzigen door middel van stappen en acties gevoerd buiten het paritair comité.

3° Ten vroegste zes maanden vóór de datum waarop de onder 1° bedoelde periode verstrijkt moeten de partijen hun voorstellen tot gedeeltelijke of totale herziening indienen door een omstandige mededeling, gericht aan de voorzitter van het paritair comité.

4° De partijen zijn het eens over het principe dat de voorstellen waarvan sprake in 30 moeten ingediend en onderzocht worden op geordende wijze.

Kosten verbonden aan medische schifting en tachograaf

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)

Arbeidsvoorwaarden

HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied*

Artikel 1.§ b1 Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

Onder "arbeiders" verstaat men, de arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld krachtens een arbeidsovereenkomst voor werklieden, bedoeld in artikel 2 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

§ 2. Deze collectieve arbeidsovereenkomst regelt de arbeidsvoorwaarden voor de periode van 1 januari 2009 tot 31 december 2010. Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 2. Onverminderd de bevoegdheid van de andere paritaire comités, zijn de arbeidsvoorwaarden bepaald in deze collectieve arbeidsovereenkomst ook van toepassing op de arbeiders in dienst van gedeelten van ondernemingen, zoals bedoeld in artikel 1, die werken uitvoeren die niet gerekend worden tot het bouwbedrijf, maar die in wezen bijdragen tot de verwezenlijking van de hoofdbedrijvigheid van die ondernemingen.

Art. 3. Een aanvullende overeenkomst regelt bepaalde arbeidsvoorwaarden van de aan boord van het baggermaterieel tewerkgestelde arbeiders, alsmede van de arbeiders die na het aanleggen van de dijken op het stort zijn tewerkgesteld, met uitzondering van diegenen die tewerkgesteld zijn aan de voorbereiding van het stort en aan het ophogen van de dijken.

HOOFDSTUK XVII. *Kosten verbonden aan medische schifting en tachograaf*

Art. 33.

De kosten die verbonden zijn aan de geneeskundige schifting en het geneeskundig toezicht op de bestuurders van motorvoertuigen, ingesteld door het koninklijk besluit van 23 maart 1998 (Belgisch Staatsbad van 30 april 1998), worden gedragen door de werkgever. De administratieve kost wordt terugbetaald door de werknemer, indien hij de onderneming vrijwillig verlaat of ontslagen wordt omwille van dringende reden binnen het jaar van het bekomen van het bewijs.

Art. 34.

Premies

De werkgever neemt de kosten op zich die verbonden zijn aan de persoonlijke kaart voor het gebruik van de tachograaf. Indien de betrokken arbeider binnen de 5 jaar de onderneming verlaat of ontslagen wordt om dringende redenen, dan dient hij een deel van deze kost (pro rata temporis) terug te betalen.

HOOFDSTUK XVIII. *Geldigheidsduur*

Art. 35. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde duur. Ze treedt in werking op 1 januari 2009 en houdt op van kracht te zijn op 31 december 2010.

Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 36. In afwijking op artikel 35, 1ste lid heeft artikel 17, 3de lid van deze overeenkomst pas uitwerking nadat een koninklijk besluit in uitvoering van artikel 19 van de arbeidswet van 16 maart 1971 werd genomen op verzoek van het paritair comité.

Art. 37. 1° Gedurende een periode die verstrijkt op 31 december 2010, ontzeggen de ondertekenen- de partijen zich iedere actie buiten het paritair comité teneinde de overeengekomen bepalingen te wijzigen. Zij gaan de verbintenis aan alles in het werk te stellen om te zorgen voor de veralgemening en de strikte naleving ervan.

Tenslotte gaan de partijen de verbintenis aan geen bijzondere regelingen te treffen buiten het paritair comité die een streek of één der beroepen aanbelangen uit de bouwnijverheid welke afhangen van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf.

2° Tijdens de duur van de periode waarvan sprake in 1°, zijn de partijen nochtans gemachtigd in het paritair comité een kwestie voor te leggen waarvan het onderzoek wenselijk wordt geoordeeld, zelfs indien het een wijziging betreft aan één der clausules van de van kracht zijnde collectieve arbeidsovereenkomst of een nieuwe bepaling.

Na uitspraak van het paritair comité zullen de partijen zich neerleggen bij de beslissing en de aangegane verbintenis niet trachten te wijzigen door middel van stappen en acties gevoerd buiten het paritair comité.

3° Ten vroegste zes maanden vóór de datum waarop de onder 1° bedoelde periode verstrijkt moeten de partijen hun voorstellen tot gedeeltelijke of totale herziening indienen door een omstandige mededeling, gericht aan de voorzitter van het paritair comité.

4° De partijen zijn het eens over het principe dat de voorstellen waarvan sprake in 30 moeten ingediend en onderzocht worden op geordende wijze.

Loonbijslagen voor bijzondere werken

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)

Arbeidsvoorwaarden

HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied*

Artikel 1.§ 1 Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

Onder "arbeiders" verstaat men, de arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld krachtens een arbeidsovereenkomst voor werklieden, bedoeld in artikel 2 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

§ 2. Deze collectieve arbeidsovereenkomst regelt de arbeidsvoorwaarden voor de periode van 1 januari 2009 tot 31 december 2010. Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 2. Onverminderd de bevoegdheid van de andere paritaire comités, zijn de arbeidsvoorwaarden bepaald in deze collectieve arbeidsovereenkomst ook van toepassing op de arbeiders in dienst van gedeelten van ondernemingen, zoals bedoeld in artikel 1, die werken uitvoeren die niet gerekend worden tot het bouwbedrijf, maar die in wezen bijdragen tot de verwezenlijking van de hoofdbedrijvigheid van die ondernemingen.

Art. 3. Een aanvullende overeenkomst regelt bepaalde arbeidsvoorwaarden van de aan boord van het baggermaterieel tewerkgestelde arbeiders, alsmede van de arbeiders die na het aanleggen van de dijken op het stort zijn tewerkgesteld, met uitzondering van diegenen die tewerkgesteld zijn aan de voorbereiding van het stort en aan het ophogen van de dijken.

HOOFDSTUK X. *Loonbijslagen voor bijzondere werken*

Art. 22.

I. Werken bij de uitvoering waarvan de arbeiders gevoelens van onzekerheid, vrees, onrust kunnen ondervinden, in weerwil van de getroffen veiligheidsmaatregelen

Onverminderd de dwingende bepalingen van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming, de codex over het welzijn op het werk en de welzijnswet van 4 augustus 1996 en haar uitvoeringsbesluiten, die verplichtingen opleggen aan de arbeiders, is de werkgever verantwoordelijk voor de arbeidsveiligheid.

Hierbij wordt hij bijgestaan door de dienst voor bescherming en preventie op het werk en door de vakbondsafvaardiging, indien er één is.

De in dit artikel bedoelde loonbijslagen zijn dus niet bestemd tot compenseren van het gevaar dat eventueel bestaat bij de uitvoering van de betrokken prestaties.

Alle voorzorgsmaatregelen en aangepaste maatregelen moeten immers steeds getroffen zijn om de uitvoering van het werk mogelijk te maken in omstandigheden die voldoende veiligheid en bescherming waarborgen.

Het blijft niettemin waar dat het, wegens de bijzondere omstandigheden waarin bepaalde taken moeten uitgevoerd worden, gerechtvaardigd is hiervoor een loonbijslag uit te keren aangezien de arbeiders af te rekenen hebben met spanningen of emoties verbonden aan buitengewone omstandigheden.

Deze loonbijslagen zijn bijgevolg enkel verschuldigd over de tijd waarin de arbeiders bezig zijn met de hierna nader omschreven werken.

De aangeduide percentages moeten berekend worden op het conventioneel loon en hoeven slechts uitbetaald te worden aan de arbeiders die werken op de verschillende aangeduide hoogten en voor de uren die aan deze werken besteed worden.

- Herstelling van leidaken (natuurlijke of kunstmatige) of pannendaken op normaal dakwerk gelegen op min. 20 meter hoogte wanneer er kroonlijsten ontbreken :10%
- Schilderen van metalen gebinten en pylonen op een min. van 15 meter hoogte :10%
- Werken met continu glijbekisting op minder dan 25 meter hoogte: 10%
- Rioleringswerken en andere leidingen uitgevoerd in nauwe sleuven met een diepte van tenminste 1,70 meter :10%
- Werken in galerijen : doorboringswerken tot bij de voltooiing van de voorlopige verlichtings- en ventilatie-installaties en tot dat de veiligheid, overeenkomstig het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming, is gewaarborgd :10%
- Bedienaars van rots-ripmachines als het werk in moeilijke omstandigheden moet worden uitgevoerd (rotsachtig talud en gevaarlijke werkomstandigheden) :10%
- Het werk aan de topmachine :15%
- Nieuwe bekledingen van torenspitsen en koepeldaken :25%
- Bouwen en herstellen van torenspitsen :25%
- Slopingswerken aan gebouwen die in wankele toestand verkeren :25%
- Werken in de omheining of aan gebouwen van in werking zijnde petroleumraffinaderijen (omheining van petroleumraffinaderijen = plaats waar gevaar bestaat of waar speciale voorzorgsmaatregelen wegens gevaar opgelegd zijn), en werken in de warmtezone van kerncentrales : 25%

Gezien de installaties van de petroleumraffinaderijen en kerncentrales verschillen van streek tot streek, wordt overeengekomen dat de verschillende interpretatiemogelijkheden, die eventueel kunnen oprijzen tussen de plaatselijke werknemers- en werkgeversorganisaties, samen door dezen dienen onderzocht. Gevraagd wordt de bijslag van 25% als een max. te beschouwen. In ieder geval kan deze bijslag nooit minder dan 15% bedragen.

- Werken uitgevoerd door de "rotskammers" vanaf 15 meter hoogte in de ruimte : 25%
- Bouwen van fabrieksschoorstenen : 40%

Deze loonbijslag is toegekend aan de arbeiders die gespecialiseerd zijn in de bouw van fabrieksschoorstenen met uitzondering van hen die op de grond tewerkgesteld zijn.

- Herstellingen in opzoeking uitgevoerd aan de bekleding van torenspitsen en koepels : 50%
- Vernieuwing van dakbedekkingen van torenspitsen en koepels, wanneer er kroonlijsten ontbreken : 50%
- Herstellingen van fabrieksschoorstenen : 50%

Deze loonbijslag is toegekend aan de arbeiders die gespecialiseerd zijn in het herstellen van fabrieksschoorstenen met uitzondering van hen die op de grond tewerkgesteld zijn.

- Plaatsen, wegnemen en onderhouden van torenhanen : 100%
- Plaatsen en herstellingen van dakbekledingen op rollend raam : 100%

- Bouwen van koeltorens in monolietbeton : Werken op een hoogte van
  - 25 tot 40 meter : 10%
  - 40 tot 60 meter : 20%
  - 60 tot 80 meter : 30%
  - 80 meter en hoger : 40%

De hoogte wordt altijd berekend van de funderingsplaat af.

- In de hoogte uitgevoerde ruwbouwwerken (toren- en flatgebouwen), wanneer degene die deze werken uitvoert zich rechtstreeks in de ruimte bevindt : Werken op een hoogte van
  - 25 tot 40 meter : 10%
  - 40 tot 60 meter : 20%
  - 60 tot 80 meter : 30%
  - 80 meter en hoger : 40%

- Het oprichten en het afbreken van steigers :
  - meer dan 10 meter in de ruimte : 10%
  - meer dan 15 meter in de ruimte : 25%

- Stukadoorswerk : werken aan dakgoten, op hangladders, hangende loopplanken, hangbruggen en hangsteigers : 10%
- Voor de schilders : het werk aan dakgoten met behulp van de haakladders, "dakgootladder" genaamd waarbij genoemde dakgoot zich tenminste 15 meter boven de grond bevindt : 10%
- Loodgieters-zinkbewerkers : werken aan dakgoten in de ruimte en meer dan 15 meter hoog voorzover de arbeiders zich bevinden op hangladders, hangende loopplanken, hangbruggen of hangsteigers : 10%

Werken in de dakgoten zijn uitgesloten.

De loonbijslagen voor het oprichten en het afbreken van steigers meer dan 15 meter in de ruimte en voor werken aan dakgoten op hangladders, hangende loopplanken, hangbruggen en hangsteigers zijn niet van toepassing voor de werken uitgevoerd door de dakdekkers.

Art. 23.

II. Ongezonde, hinderlijke of lastige werken

De aangegeven loonbijslagen zijn wegens de bijzondere aard van deze werken alleen maar verschuldigd voor de tijd waarin bedoelde werken worden uitgevoerd.

A. Lijst der ongezonde werken

- Werken met de steekvlam met gas of met elektrische boogvlam op geschilderde, gegalvaniseerde of verloodde metalen : 10%
- Pistoolschilderwerken en verstuivingwerken : 10%
- Het werk met pistool in de stukadoorwerken : 10%
- Reinigen met zandstralen : 10%
- Werk uitgeoefend door arbeiders die met de spuit koolwaterstofhoudende producten (teer of bitumen) in de vorm van vloeistof en onder druk spreiden, of die rechtstreeks in contact komen met die producten : 10%
- Het werken met een snijdisc als tenminste 1 uur lang ononderbroken wordt gewerkt : 10%
- Het uitgieten van zakken cement in de betonmolen : 12,5%
- Behandeling van los cement wanneer er geen speciale installaties zijn en de arbeider ernstig blootgesteld is aan stuivend cement : 12,5%
- Belangrijke schraapwerkzaamheden op stukadoorswerken door arbeiders stukadoors : 12,5%
- Impregneren van hout door bevochtiging met schadelijke producten en/of bewerking van het aldus behandelde hout : 15%

Deze loonbijslag is niet toepasselijk op de dakdekkers.

- Herstelling van stookketels (vuurvaste stenen) : 25%
- Graven van putten en tunnels met de kaphamer : 25%
- Werken in in gebruik zijnde tunnels : 25%
- Werken bij de uitvoering waarvan de arbeider op ernstige wijze blootgesteld is aan aanrakingen met in ontbinding verkerende organische stoffen, aan de uitwerkselen van vuur, water, radioactieve bestralingen, moerassen, slijk, roet, gassen, bijtende stoffen, zuren, stof in gesloten lokalen; werken voor ontstopping van riolen in gebouwen : 25%
- Reinigen en herstellen van oude beerputten; reinigen en herstellen van nijverheidsovens, wanneer deze schadelijke gassen uitwasemen; het buitenwerk met het cementgum : 50%
- Het teren van beerputten, het binnenwerk met het cementgum : 100%

B. Lijst der hinderlijke of lastige werken

- Werkzaamheden van arbeiders belast met werken van effectieve dakbedekking : 4%
- Werk van de calorifugeurs wanneer zij los glaswol gebruiken : 5%
- Het hanteren van de betonbreker, het mechanische heiblok of de pneumatische hamer : 10%
- Bedienen van een pneumatische boorhamer of betonbreker van minstens 15 kilo : 15%
- Bestratingwerken : 10%
- Uitblazen van bestratingsvoegen met samengeperste lucht : 10%
- Aanleggen van wegenasfalt : voor de bestuurders van de afwerkmaschine, de aanstampers, de harkers en de walsbestuurders : 10%
- Grondstabilisatiewerken met kalk met inbegrip van de chauffeurs doorlopend tewerkgesteld op een dergelijke bouwplaats : 25%

- Het werken met een thermische lans :
buiten : - 25%
binnen : 50%

- Werken in samengeperste lucht : Druk van
  - 0 tot 1.250 g/cm² : 50%
  - 1.251 tot 2.000 g/cm² : 100%
  - 2.001 tot 2.500 g/cm² : 200%
  - 2.501 tot 3.000 g/cm² : 300%

De volgende prestaties worden van de arbeiders gevraagd : Druk van

- 0 tot 1.250 g/cm² : 3 ploegen van 8 uren
- 1.251 tot 2.000 g/cm² : 4 ploegen van 6 uren
- 2.001 tot 2.500 g/cm² : 6 ploegen van 4 uren
- 2.501 tot 3.000 g/cm² : 8 ploegen van 3 uren.

Art. 24.

III. Samenvoeging van de loonbijslagen voor bijzondere werken

In bepaalde gevallen kan men loonbijslagen van rubrieken I en II samenvoegen.

Het samenvoegen van de bijslagen is evenwel niet mogelijk voor de in dezelfde rubriek vermelde werken. Bovendien mag de samenvoeging van de loonbijslagen niet leiden tot een totaal bedrag dat 50% van het normale loon overschrijdt.

Net als bij de artikelen 22 en 23 zijn deze loonbijslagen, wegens de bijzondere aard van deze werken, alleen maar verschuldigd voor de tijd waarin bedoelde werken inderdaad worden uitgevoerd.

HOOFDSTUK XVIII. *Geldigheidsduur*

Art. 35. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde duur. Ze treedt in werking op 1 januari 2009 en houdt op van kracht te zijn op 31 december 2010.

Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 36. In afwijking op artikel 35, 1ste lid heeft artikel 17, 3de lid van deze overeenkomst pas uitwerking nadat een koninklijk besluit in uitvoering van artikel 19 van de arbeidswet van 16 maart 1971 werd genomen op verzoek van het paritair comité.

Art. 37. 1° Gedurende een periode die verstrijkt op 31 december 2010, ontzeggen de ondertekenen- de partijen zich iedere actie buiten het paritair comité teneinde de overeengekomen bepalingen te wijzigen. Zij gaan de verbintenis aan alles in het werk te stellen om te zorgen voor de veralgemening en de strikte naleving ervan.

Tenslotte gaan de partijen de verbintenis aan geen bijzondere regelingen te treffen buiten het paritair comité die een streek of één der beroepen aanbelangen uit de bouwnijverheid welke afhangen van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf.

2° Tijdens de duur van de periode waarvan sprake in 1°, zijn de partijen nochtans gemachtigd in het paritair comité een kwestie voor te leggen waarvan het onderzoek wenselijk wordt geoordeeld, zelfs indien het een wijziging betreft aan één der clausules van de van kracht zijnde collectieve arbeidsovereenkomst of een nieuwe bepaling.

Na uitspraak van het paritair comité zullen de partijen zich neerleggen bij de beslissing en de aangepane verbintenis niet trachten te wijzigen door middel van stappen en acties gevoerd buiten het paritair comité.

3° Ten vroegste zes maanden vóór de datum waarop de onder 1° bedoelde periode verstrijkt moeten de partijen hun voorstellen tot gedeeltelijke of totale herziening indienen door een omstandige mededeling, gericht aan de voorzitter van het paritair comité.

4° De partijen zijn het eens over het principe dat de voorstellen waarvan sprake in 30 moeten ingediend en onderzocht worden op geordende wijze.

Werken die de invloed van de getijden ondergaan

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)

Arbeidsvoorwaarden

HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied*

Artikel 1.§ 1 Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

Onder "arbeiders" verstaat men, de arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld krachtens een arbeidsovereenkomst voor werklieden, bedoeld in artikel 2 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

§ 2. Deze collectieve arbeidsovereenkomst regelt de arbeidsvoorwaarden voor de periode van 1 januari 2009 tot 31 december 2010. Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 2. Onverminderd de bevoegdheid van de andere paritaire comités, zijn de arbeidsvoorwaarden bepaald in deze collectieve arbeidsovereenkomst ook van toepassing op de arbeiders in dienst van gedeelten van ondernemingen, zoals bedoeld in artikel 1, die werken uitvoeren die niet gerekend worden tot het bouwbedrijf, maar die in wezen bijdragen tot de verwezenlijking van de hoofdbedrijvigheid van die ondernemingen.

Art. 3. Een aanvullende overeenkomst regelt bepaalde arbeidsvoorwaarden van de aan boord van het baggermaterieel tewerkgestelde arbeiders, alsmede van de arbeiders die na het aanleggen van de dijken op het stort zijn tewerkgesteld, met uitzondering van diegenen die tewerkgesteld zijn aan de voorbereiding van het stort en aan het ophogen van de dijken.

HOOFDSTUK XIII. *Arbeidsprestaties buiten de gebruikelijke daguren*

Art. 28.

Voor de werken die de invloed van de getijden ondergaan (zoals werken aan dijken en golfbrekers), worden de 's ochtends tussen 6 en 7 uur en 's avonds tussen 18 en 22 uur gepresterde uren betaald tegen 115% van het loon.

Deze bepaling mag echter niet tot gevolg hebben dat het bedrag vermindert van hetgeen de werkgever tot hiertoe in het kader van de beschikkingen eigen aan de onderneming, toekende.

HOOFDSTUK XVIII. *Geldigheidsduur*

Art. 35. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde duur. Ze treedt in werking op 1 januari 2009 en houdt op van kracht te zijn op 31 december 2010.

Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 36. In afwijking op artikel 35, 1ste lid heeft artikel 17, 3de lid van deze overeenkomst pas uitwerking nadat een koninklijk besluit in uitvoering van artikel 19 van de arbeidswet van 16 maart 1971 werd genomen op verzoek van het paritair comité.

Art. 37. 1° Gedurende een periode die verstrijkt op 31 december 2010, ontzeggen de ondertekenen- de partijen zich iedere actie buiten het paritair comité teneinde de overeengekomen bepalingen te wijzigen. Zij gaan de verbintenis aan alles in het werk te stellen om te zorgen voor de veralgemening en de strikte naleving ervan.

Tenslotte gaan de partijen de verbintenis aan geen bijzondere regelingen te treffen buiten het paritair comité die een streek of één der beroepen aanbelangen uit de bouwnijverheid welke afhangen van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf.

2° Tijdens de duur van de periode waarvan sprake in 1°, zijn de partijen nochtans gemachtigd in het paritair comité een kwestie voor te leggen waarvan het onderzoek wenselijk wordt geoordeeld, zelfs indien het een wijziging betreft aan één der clausules van de van kracht zijnde collectieve arbeidsovereenkomst of een nieuwe bepaling.

Na uitspraak van het paritair comité zullen de partijen zich neerleggen bij de beslissing en de aangegane verbintenis niet trachten te wijzigen door middel van stappen en acties gevoerd buiten het paritair comité.

3° Ten vroegste zes maanden vóór de datum waarop de onder 1° bedoelde periode verstrijkt moeten de partijen hun voorstellen tot gedeeltelijke of totale herziening indienen door een omstandige mededeling, gericht aan de voorzitter van het paritair comité.

4° De partijen zijn het eens over het principe dat de voorstellen waarvan sprake in 30 moeten ingediend en onderzocht worden op geordende wijze.

Specifieke vergoedingen in ondernemingen die stortklaar beton produceren en/of leveren

Collectieve arbeidsovereenkomst van 26 juni 2006 (80.435) gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 8 oktober 2009 (96.323)

HOOFDSTUK I. Toepassingsgebied

Art. 1.

Deze CAO, is van toepassing op :

1° de arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld door de ondernemingen die stortklaar beton produceren en/of leveren;

2° de werkgevers die de arbeiders en arbeidsters bedoeld onder 1° tewerkstellen.

Art. 2.

Deze CAO heeft tot doel nieuwe arbeidsregelingen in te voeren in de ondernemingen bedoeld in artikel 1.

Zij is gesloten in uitvoering van de bepalingen van de wet van 17 maart 1987 en de CAO nr. 42 van 2 juni 1987 betreffende de invoering van nieuwe arbeidsregelingen in de ondernemingen.

HOOFDSTUK II. Organisatie en arbeidsduur

Art. 3. § 1. Het normale aanvangsuur van de werkdag kan worden vastgesteld tussen 6 uur en maximum 9 uur 's morgens. Het aanvangsuur kan individueel en dagelijks wijzigen op voorwaarde dat de procedure van verwittiging zoals vastgesteld in het arbeidsreglement wordt gerespecteerd.

§ 2. Ongeacht het beginuur van het werk, heeft de arbeider recht op een volledige werkdag van acht uren.

Teneinde een dagtaak van acht uren te kunnen waarborgen, kunnen de arbeiders ingezet worden om andere taken of opdrachten inherent aan de exploitatie van de betoncentrales uit te voeren dan deze die zij normaal uitoefenen. In dergelijk geval is het loon van hun normale functie gewaarborgd.

§ 3. De arbeidsprestaties worden verdeeld over de eerste vijf dagen van de week.

Art. 4. § 1. In uitvoering van de bepalingen van artikel 2, kan de arbeidsduur vastgesteld worden op 10 uren per dag.

De regel, zoals vastgesteld in de 1ste alinea, doet geen afbreuk aan de toepassing van de beschikbaarheidstijd zoals vastgesteld door het koninklijk besluit ter uitvoering van artikel 19, lid 3, 2° van de arbeidswet van 16 maart 1971 in de ondernemingen bedoeld in artikel 1 van deze collectieve arbeidsovereenkomst.

Wanneer een beroep gedaan wordt op de bepaling van artikel 3, § 1, is de rusttijd tussen twee prestaties ten minste 11 uren.

§ 2. De gemiddelde wekelijkse arbeidsduur berekend op jaarbasis gaande van 1 april tot 31 maart van het daaropvolgend jaar kan de 40 uren niet overschrijden.

Voor zover de door artikel 4bis vastgelegde voorwaarden worden gerespecteerd, geschiedt het naleven van de wekelijkse arbeidsduur door de toekenning van betaalde volledige rustdagen en/of door het invoeren van uurregelingen met een duur die korter is dan de in alinea 1 van deze paragraaf vastgestelde wekelijkse duur.

Art. 4bis. § 1. In de regel wordt de door artikel 4, § 2, vastgestelde wekelijkse arbeidsduur door de toekenning van rustdagen nageleefd. De inhaalrust moet samenvallen met een dag waarop de arbeider normaal zou hebben gewerkt indien deze arbeider geen inhaalrust had genomen.

§ 2. De compensatie gebeurt naar rato van één rustdag per 8 gepresterde bijkomende uren.

Zij moet aan de arbeiders worden toegekend tijdens de ononderbroken periode van 12 maanden, bedoeld in artikel 4, § 2 zodra :

- één of meerdere dagen slecht weer voorkomen die, indien er geen rustdagen waren geweest, de tijdelijke werkloosheid van deze arbeiders zouden gerechtvaardigd hebben;
- zich een periode van gebrek aan werk aandient die, indien er geen rustdagen waren geweest, de tijdelijke werkloosheid van deze arbeiders zou gerechtvaardigd hebben.

§ 3. De rust moet ook in volledige dagen op andere ogenblikken dan bedoeld in paragraaf 2 worden toegekend wanneer :

- de interne limiet van 65 uren, bedoeld in artikel 26bis van de arbeidswet van 16 maart 1971, werd bereikt;
- de dagen of periodes die in paragrafen 1 en 2 worden bepaald, onvoldoende zijn om het saldo van bijkomende uren weg te werken vóór het einde van de ononderbroken periode van 12 maanden, bedoeld in artikel 4, § 2.

§ 4. Boven een pot van 24 uren die onder de vorm van volledige dagen moeten gerecupereerd worden, kan de in artikel 4, § 2 vastgestelde wekelijkse duur worden nageleefd door het invoeren van uurregelingen van kortere duur dan in de artikel 3, § 2 van deze overeenkomst voorgeschreven duur. In dat geval mag de minimale dagelijkse arbeidsduur niet korter zijn dan 6 uur. De werkdag kan niet onderbroken worden. Het is verboden om negatieve saldi te hebben.

Art. 4ter. Artikel 4bis doet geen afbreuk aan de toepassing van de regel van de interne grens van 130 uren, vastgesteld bij artikel 3 van de collectieve arbeidsovereenkomst

van 29 september 2005 ter uitvoering van artikel 26bis van de arbeidswet van 16 maart 1971."

(Art.3 en 4 worden vervangen door de bepalingen van artikel 3 van CAO 96.323 vanaf 1 oktober 2009 voor onbepaalde duur)

Art. 5. De toeslag voor overuren is verschuldigd wanneer de arbeidstijd ofwel 10 uren per dag ofwel 1 752 uren tijdens de periode zoals vastgesteld in artikel 4, § 2 overschrijdt.

HOOFDSTUK V. *Loontoeslag*

Art. 10.

Een loontoeslag van 10% berekend op het baremieke uurloon wordt toegekend voor de arbeidsprestaties verricht voor 7 uur 's morgens en na 19 uur 's avonds.

Een loontoeslag van 25% wordt toegekend voor de prestaties verricht na 22 uur 's avonds en voor 6 uur 's morgens. Deze toeslag is niet cumuleerbaar met de loontoeslag zoals voorzien in de vorige lid.

HOOFDSTUK VI. *Maaltijdvergoeding*

Art. 11.

Een maaltijdvergoeding van 5,5 EUR wordt uitbetaald telkens de arbeidstijd gecumuleerd met de beschikbaarheidstijd de 9 uur overschrijdt, rusttijden niet inbegrepen.

Een bijkomende maaltijdvergoeding van 2,75 EUR wordt uitbetaald, indien de arbeidstijd gecumuleerd met de beschikbaarheidstijd de 11 uren overschrijdt.

HOOFDSTUK IX. *Slotbepalingen*

Art. 17.

Deze CAO wordt gesloten voor een onbepaalde tijd. Zij treedt in werking op 1 juli 2006.

Toeslag voor werken binnen de omheining van in werking zijnde petrochemische bedrijven :

Collectieve arbeidsovereenkomst van 25 oktober 2001 (59.961)
(Omzetting in euro van de bedragen vermeld in de van kracht zijnde CAO's)

HOOFDSTUK I. Toepassingsgebied

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

Onder "arbeiders" wordt verstaan : de arbeiders en de arbeidsters.

HOOFDSTUK II. Arbeidsvoorwaarden

Art. 3.

Artikel 2 van de CAO van 10 mei 1990 ter bepaling van bijkomende arbeidsvoorwaarden wordt vervangen door de volgende bepalingen :

Voor werken binnen de omheining van in werking zijnde petrochemische bedrijven, wordt een geïndexeerde loontoeslag uitbetaald. Deze loontoeslag is per 1 oktober 2001 vastgesteld op 0,466 EUR per uur.

HOOFDSTUK VI. Inwerkingtreding

Art. 7. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2002, met uitzondering van de bepaling van HOOFDSTUK II die uitwerking heeft vanaf 1 oktober 2001 en wordt gesloten voor een onbepaalde tijd.

De bepalingen van deze overeenkomst hebben dezelfde geldigheidsduur en opzeggingsmodaliteiten als de collectieve arbeidsovereenkomsten die zij wijzigen.

Loon en premies van de arbeiders aan boord van het baggermaterieel

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 februari 1997 (44.850)

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst, genomen in uitvoering van artikel 3 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 18 maart 1993 gesloten in het Paritair Comité voor het bouwbedrijf, betreffende de arbeidsvoorwaarden, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 18 januari 1995 (Belgisch Staatsblad van 25 februari 1995), hieronder genoemd "collectieve overeenkomst", regelt de arbeidsvoorwaarden van de arbeiders die tewerkgesteld zijn aan boord van het baggermaterieel, voor welke doeleinden dit ook wordt gebruikt. Deze overeenkomst regelt eveneens de arbeidsvoorwaarden van de arbeiders die na het aanleggen van de dijken op het stort zijn tewerkgesteld, met uitzondering van de arbeiders die tewerkgesteld zijn aan de voorbereiding van het stort en aan het ophogen van de dijken.

Voor de bij deze aanvullende collectieve arbeidsovereenkomst niet beoogde gevallen geldt de collectieve overeenkomst.

Jeugdige arbeiders beneden 15 jaar mogen niet aan boord van baggermaterieel tewerkgesteld worden.

Art. 2. Het loon van de arbeiders wordt als volgt vastgesteld :

Scheepstypes:

Hopperzuigers :

Functies :

Categorieën :

1e stuurman	geschoolde 2e graad	+ 15%
1e WTK	geschoolde 2e graad	+ 10%
2e stuurman, 2e WTK	geschoolde 2e graad	
pijpmann	geschoolde 1e graad	+ 5%
3e WTK	geschoolde 1e graad	+ 3%
bootsmann	geschoolde 1e graad	
matroos, smerder	ge oefende	+ 5%

Bij een tewerkstelling in een ploegensysteem waarbij de functies van kapitein of HWTK uitgeoefend worden door werknemers met een arbeidersstatuut, hebben deze werknemers gedurende deze periode recht op het uurloon van 1e stuurman + 10% (voor de functie van kapitein) of 1e WTK + 10% (voor de functie van HWTK).

Cutterzuigers 1500 PK en meer en baggermolens van 600 liter en meer emmerinhoud :

Premies

1e cutter-of 1e molenbaas	geschoolde 2e graad	+ 10%
1e WTK	geschoolde 2e graad	+ 10%
2e cutter- of 2e molenbaas	geschoolde 2e graad	
2e WTK	geschoolde 2e graad	
3e WTK	geschoolde 1e graad	+ 3%
bootzman of achterman	geschoolde 1e graad	
matroos, smeerder	ge oefende	+ 5%

Cutterzuigers van minder dan 1500 PK en baggermolens van minder dan 600 liter emmerinhoud :

1e cutter- of 1e molenbaas	geschoolde 2e graad	+ 5%
1e WTK	geschoolde 2e graad	+ 5%
2e cutter- of 2e molenbaas	geschoolde 1e graad	+ 5%
2e WTK	geschoolde 1e graad	+ 5%
3e WTK	geschoolde 1e graad	+ 3%
bootzman of achterman	geschoolde 1e graad	
matroos, smeerder	ge oefende	+ 5%

Zelfvarende bakken en sleepboten :

schipper, motorist	geschoolde 2e graad	
matroos	ge oefende	+ 5%

Bakkenzuigers :

1e zuigbaas, 1e WTK	geschoolde 2e graad	+ 5%
2e zuigbaas, 2e WTK	geschoolde 1e graad	+ 5%
matroos	ge oefende	+ 5%

Dieplepelponton 2700 PK en meer :

1e kraanman, WTK	geschoolde 2e graad	+ 5%
2e kraanman	geschoolde 2e graad	

Dieplepelponton van minder dan 2700 PK :

1e kraanman, WTK	geschoolde 2e graad	
2e kraanman	geschoolde 1e graad	+ 5%

Personeelsvlet :

schipper	geschoolde 2e graad	
motorist	geschoolde 1e graad	+ 5%

Werkschepen, peilvletten en drijvende kraan :

schipper, motorist	geschoolde 1e graad	
--------------------	---------------------	--

Premies

Niet zelfvarende bakken :

roerganger	geschoolde 1e graad	
matroos	ge oefende	+ 5%

Tussenstations :

WTK	geschoolde 2e graad	+ 5%
smeerder	ge oefende	+ 5%

Storten :

stortbaas	geschoolde 2e graad	+ 5%
stortploegbaas	geschoolde 2e graad	
stort Trax-bull driver	geschoolde 2e graad	
stortwerker	ge oefende	+ 5%
motorist	geschoolde 1e graad	

Allerlei :

elektrotechnicus	geschoolde 2e graad	+ 10%
elektricien, elektronicus	geschoolde 2e graad	
lasser	geschoolde 2e graad	
kok	geschoolde 1e graad	
peiler, hulpkok	ge oefende	+ 5%

De diverse functies die hierboven vermeld worden volgens scheepstype, beduiden niet noodzakelijk dat elke opgesomde functie effectief op elk tuig aanwezig is, maar dienen bekeken te worden volgens de aard van het werk en de uitvoeringsomstandigheden.

In het totale personeelsbestand van al de geschoolde arbeiders die aan boord werken zijn minstens 33% "geschoolden van de 2e graad"; zij hebben recht op het uurloon dat bij de collectieve overeenkomst voor de geschoolde arbeider van de 2e graad is vastgesteld.

Al de geschoolde arbeiders kunnen volgens de beoordeling van het ondernemingshoofd recht hebben op een hoger uurloon dan dat welke bij de collectieve overeenkomst voor de geschoolde arbeiders is vastgesteld. De verhoging moet minstens 5% bedragen.

Overstapregeling naar een definitieve functie-uitoefening :

Bij een tewerkstelling in een hogere functie zal er onmiddellijk een functietoeslag betaald worden die gelijk is aan het verschil in loon van de beroepscategorie en het loon van de functiecategorie :

Beroepscategorie (oud) : loon X
Functiecategorie (nieuw) : loon Y
Positieve functietoeslag : $Y - X = Z$

Een definitieve verhoging na 2 jaar waarin de functie regelmatig werd uitgeoefend zal de uitbetaling van deze functietoeslag doen stoppen vermits het hogere loon zal uitbetaald worden.

Bij een definitieve tewerkstelling in een lagere functie (om gezondheidsredenen, op eigen verzoek van de betrokkene, sanctionering, verminderde beroepskennis, ...) wordt op het moment van de beslissing het huidige loon verminderd naar het referentieloon van de nieuwe functie en zal er een functietoeslag betaald worden die gelijk is aan het verschil in loon tussen het oude uurloon en het nieuwe uurloon :

Beroepscategorie (oud) : loon X
Functiecategorie (nieuw) : loon Y
Positieve functietoeslag : $Y - X = Z$

De uitbetaling van deze functietoeslag zal geschieden tot het einde van het 2e kalenderjaar na het jaar waarin de beslissing tot definitieve functievermindering gebeurde. De functietoeslag wordt evenwel niet geïndexeerd ("Z" blijft ongewijzigd !).

De arbeiders van de zuigers, cutters, baggermolens en sleepboten belast met het voorverwarmen der machines (stoom, diesel, turbines of elektrodiesel), het aanwakkeren en afdekken der vuren, ontvangen een vergoeding gelijk aan het uurloon van hun kwalificatie vermenigvuldigd met het aantal uren voor dit werk gepresteerd.

Het personeel tewerkgesteld op stilliggend materieel of op materieel in herstelling, behoudt het loon van zijn categorie.

De arbeidsduurverdeling is vastgesteld en wordt gespreid over de 1e 5 dagen van de week, met uitzondering voor de baggerwerken die onderhevig zijn aan de invloed van de getijden.

Nochtans, voor de baggerwerken in ploegverband, mag er op zaterdag tot 6 uur gewerkt worden en in dit geval wordt het oorspronkelijk weekloon gewaarborgd.

De arbeiders van wacht aan boord ontvangen een vergoeding gelijk aan het aantal wachturen, vermenigvuldigd met het uurloon van de geoefende arbeider, verhoogd met 5% behalve wanneer de wacht gedaan wordt in stromen, rivieren en kanalen bevaarbaar voor schepen van 650 ton en minder. In dat geval wordt een vergoeding betaald gelijk aan het aantal wachturen, vermenigvuldigd met het uurloon van de ongeschoolde arbeider.

Wanneer gedurende de wachturen bepaalde taken aan boord worden opgedragen aan een geoefende of geschoolde arbeider van de 1e of van de 2e graad die met de wacht belast is, wordt de hieraan door deze arbeider bestede tijd vergoed tegen het uurloon van zijn kwalificatie.

In uitzonderlijke gevallen waarin een wacht aan boord overdag en 's nachts moet worden verzekerd, met andere woorden, wanneer het personeel niet werkt ten gevolge van het slecht weder of van tijdelijk stilleggen van het werk, ontvangen de met deze wacht belaste arbeiders een vergoeding gelijk aan het loon van de categorie waartoe ze behoren.

Overnachting aan boord van de in werking zijnde schepen is maar toegelaten op de hopperzuigers, die aan de arbeiders de normale verblijfsvoorwaarden waarborgen. Hieruit volgt dat de elders vermelde betalingsvoorwaarden integraal van toepassing zijn, en dit zonder speciale verhogingen.

Werk op een wettelijk betaalde feestdag : dubbel loon + een compensatieverlofdag betaald tegen het normaal loon.

Arbeiders belast met het ontkalken en ontroeten van de ketels, het reinigen van de carters, het reinigen van mazouttanks aan de binnenzijde, het lassen in aanzuig- en afvoerbuizen van baggermolens-zuigers en binnen gesloten pomplichamen, het reinigen van scheepsruimbodems (bilges) : +25% voor de duur van dit werk.

Arbeiders belast met het lassen met slijtvaste elektroden in zandpompen die nog aan boord volledig gemonteerd zijn : +50% voor de duur van dit werk.

Industrieel leerlingwezen

Collectieve arbeidsovereenkomst van 25 juni 2009 (95.392)

Organisatie van opleidings- en tewerkstellingsstelsels voor de jaren 2009 tot 2013

TITEL I. Algemene bepalingen

HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied, referenties en definities*

Artikel 1.

Deze CAO is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf ressorteren en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

Onder "arbeiders" wordt verstaan : de arbeiders en arbeidsters.

Art. 2.

§ 1. Deze overeenkomst organiseert en regelt volgende stelsels ter bevordering van de opleiding en de tewerkstelling :

- de regeling van het bouwleerlingwezen;

TITEL II. *Opleiding en tewerkstelling van jongeren*

HOOFDSTUK I. *Het bouwleerlingwezen*

Art. 9.

Er worden twee specifieke regelingen voor industrieel leerlingwezen georganiseerd in het kader van de bevordering van de tewerkstelling van jongeren overeenkomstig de wet van 19 juli 1983 op het leerlingwezen voor beroepen uitgeoefend door werknemers in loondienst.

Het jongerenleerlingwezen (JLW) is voorbehouden aan de jongeren die aan de deeltijdse leerplicht zijn onderworpen.

De alternerende bouwopleiding (ABO) richt zich tot jongeren die voldoen aan de voorwaarden van artikel 27 van deze overeenkomst.

Afdeling 1. Gemeenschappelijke bepalingen

B. Werking van de stelsels

Art. 17.

§ 1. Het leerreglement stelt de bepalingen inzake het leerlingwezen vast die niet

worden geregeld door dit hoofdstuk.

§ 2. Een bijlage bij het leerreglement vermeldt, per leeftijdscategorie van de jongere, het bedrag van de, volgens de bepalingen van artikelen 24 en 30, vastgestelde maandelijkse vergoeding. Deze bijlage wordt bij elke aanpassing van het bij artikel 3, b van het voormeld koninklijk besluit van 19 augustus 1998 bedoelde gewaarborgd gemiddeld minimummaandinkomen, bijgewerkt.

Afdeling 2. Specifieke bepalingen

A. Het jongerenleerlingwezen (JLW)

Art. 21.

De regeling is voorbehouden aan de jongeren die bij het sluiten van de overeenkomst jonger dan 18 jaar zijn

Art. 24.

Tijdens de eerste maand van de door artikel 12 van deze CAO bedoelde proefperiode wordt het bedrag van de leervergoeding die de werkgever aan de leerling betaalt vastgesteld overeenkomstig artikel 4 van het voormeld koninklijk besluit van 19 augustus 1998. Na de eerste maand van de proeftijd wordt het bedrag van de maandelijkse vergoeding die de werkgever aan de leerling betaalt vastgesteld overeenkomstig de artikelen 2 en 3 van het voormeld koninklijk besluit van 19 augustus 1998.

Art. 25.

Tijdens de leertijd betaalt het "Fonds voor vakopleiding in de bouwnijverheid" op volgende tijdstippen aan de leerling aanmoedigingspremies :

- een premie van 125,00 EUR na 12 maanden effectieve leertijd;
- een premie van 375,00 EUR na 24 maanden effectieve leertijd.

Deze aanmoedigingspremies dekken eveneens bepaalde kosten die de leerling heeft tijdens de leertijd.

B. Het bouwleerlingwezen (ABO)

Art. 27.

Het bouwleerlingwezen richt zich in de eerste plaats tot jonge, ongeschoolde werkzoekenden tussen 18 en 25 jaar.

Dit stelsel richt zich ook tot de jonge werkzoekenden tussen 18 en 25 jaar die houder zijn van een kwalificatiegetuigschrift van een kwalificatietechniek van het buitengewoon onderwijs, erkend door het "Fonds voor vakopleiding in de bouwnijverheid".

De in lid 1 bepaalde prioritaire doelgroep kan in een aparte CAO nader worden omschreven.

Het Paritair Leercomité kan individuele afwijkingen toestaan.

Art. 30.

Tijdens de eerste maand van de door artikel 12 van deze overeenkomst bedoelde proefperiode wordt het bedrag van de leervergoeding die de werkgever aan de leerling betaalt, vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 4 van het voormeld koninklijk besluit van 19 augustus 1998. Na de eerste maand van de proeftijd wordt het bedrag van de maandelijkse vergoeding die de werkgever aan de leerling betaalt, vastgesteld overeenkomstig de artikelen 2 en 3 van het voormeld koninklijk besluit van 19 augustus 1998.

Art. 31.

Als de leertijd na de proeftijd verder loopt, betaalt het "Fonds voor vakopleiding in de bouwnijverheid" aan de leerling leerpremies met inachtneming van de volgende regels :

- duur van 6 maanden : een premie van 1 500,00 EUR na 6 maanden effectieve leertijd;
  - duur van 12 maanden : een premie van 3.000,00 EUR na 12 maanden effectieve leertijd;
  - duur van 18 maanden : een premie van 3 000,00 EUR na 12 maanden effectieve leertijd en een premie van 2 250,00 EUR na 18 maanden effectieve leertijd.
- Deze leerpremies dekken eveneens bepaalde kosten die de leerling heeft tijdens de leertijd.

Titel VI. *Slotbepalingen*

Art. 99. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor bepaalde duur. Zij treedt in werking op 1 september 2009 en loopt af op 31 augustus 2013. De bijkomende financiering bepaald bij artikel 3 van deze overeenkomst treedt in werking op 1 juli 2009.

Ze behoudt echter haar uitwerking tijdens de looptijd van de overeenkomsten die tijdens de in lid 1 vastgestelde geldigheidsperiode werden gesloten overeenkomstig de bepalingen van titel II.

Overuren en Zaterdagwerk

KB 213 betreffende de arbeidsduur in de ondernemingen die onder het PC voor het bouwbedrijf ressorteren (KB 26/09/1983, BS 07/10/1983, Wet 08/06/2008 houdende diverse bepalingen (I), BS 16/06/2008)

Hoofdstuk IV : *Maatregelen tot vermindering van de gedeeltelijke werkloosheid*

Art. 7.

§ 1. In de ondernemingen kunnen de grenzen van de arbeidsduur, vastgesteld bij art. 19 van de arbeidswet van 16/03/1971, overschreden worden met 130 uren per kalenderjaar gedurende de zomerperiode of een periode van intense activiteit, naar rato van max. 1 per dag, bezoldigd tegen het normale loon.

Naar keuze van de arbeider voor het einde van de betaalperiode waarin deze uren worden gepresteerd, kunnen inhaalrustdagen toegekend worden of kan een loontoeslag van 20% per bijkomend uur toegekend worden.

Bij ontstentenis van de in het vorige lid bedoelde keuze vóór het einde van de betaalperiode, worden inhaalrustdagen toegekend.

De toekenning van inhaalrustdagen gebeurt in onderling overleg binnen de 6 maanden volgend op de periode waarin deze grenzen werden overschreden, naar rato van 1 rustdag per 8 bijkomend gepresteerde uren. In geval er inhaalrustdagen worden toegekend, worden de bijkomend gepresteerde uren, in afwijking van de bepalingen van art. 9 van de wet van 12/04/1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers, betaald op het ogenblik dat de inhaalrust wordt toegekend.

Voor de in het 1e lid bedoelde overschrijding van de grenzen van de arbeidsduur dient de werkgever vooraf het akkoord van de meerderheid van de vakbondsafvaardiging te verkrijgen. Bij ontstentenis van een vakbondsafvaardiging wordt de Voorzitter van het PC geïnformeerd.

§ 2. In afwijking van het verbod op zaterdagwerk bedoeld in art. 4, 2°, van de wet van 06/04/1960 betreffende de uitvoering van bouwwerken en onverminderd andere bepalingen genomen krachtens een wet, die zaterdagwerk mogelijk maken, kan er in de ondernemingen op zaterdag gewerkt worden gedurende 64 uren per kalenderjaar per arbeider.

Naar keuze van de arbeider voor het einde van de betaalperiode waarin deze uren op zaterdag werden gepresteerd, kunnen inhaalrustdagen toegekend worden. Er wordt een loontoeslag van 50% toegekend per uur gepresteerd op zaterdag, ongeacht of er gekozen wordt voor de toekenning van inhaalrustdagen of niet. Indien de arbeider voor de toekenning van inhaalrustdagen kiest wordt deze loontoeslag betaald op het ogenblik van het verrichten der prestaties en het normale loon, in afwijking van de bepalingen van art. 9 van de wet van 12/04/1965 betreffende de bescherming van het

loon der werknemers, op het ogenblik van het nemen van de inhaalrust. Het aantal uren gepresteerd op zaterdag komt in mindering van het aantal uren bepaald in § 1, 1e lid.

De gevallen waarin op zaterdag kan gewerkt worden, zijn :

- 1° de werken die op geen enkel ander ogenblik kunnen uitgevoerd worden;
- 2° de werken waarbij de gelijktijdige uitvoering van bouwactiviteiten en andere activiteiten op dezelfde plaats risico's inhoudt voor de veiligheid en/of gezondheid van de werknemers of derden;
- 3° de werken die om technische redenen niet combineerbaar zijn met andere activiteiten.

Voor het werken op zaterdag is het akkoord vereist van de meerderheid van de vakbondsafvaardiging. Bij ontstentenis van een vakbondsafvaardiging, kan er op zaterdag gewerkt worden mits de werkgever een protocol van toetreding tot de regeling ondertekent samen met minstens 1 arbeider. Dit protocol moet mede-ondertekend worden door de gewestelijke vakbondssecretarissen indien aanwezig in het gewest, van wie de handtekening rechtstreeks of na tussenkomst van de lokale beroepsorganisatie wordt bekomen. De gewestelijke vakbondssecretarissen beschikken over een termijn van 14 dagen om het protocol te ondertekenen dan wel hun weigering kenbaar te maken.

In geval van weigering wordt via plaatselijk overleg getracht een verzoening te bereiken. Bij het uitblijven van een oplossing na uitputting van het plaatselijk overleg, maakt de meest gereede partij het geschil aanhangig bij het verzoeningsbureau van het PC.

Het protocol van toetreding tot de regeling is geldig voor de duur van 1 jaar en wordt behoudens protest stilzwijgend hernieuwd.

Het werken op zaterdag gebeurt steeds op vrijwillige basis. De vrijwilligheid van de arbeider moet vastgesteld worden in een schriftelijk akkoord uiterlijk op het tijdstip van de aanvang der werkzaamheden, ondertekend door de arbeider en de werkgever. Dit schriftelijk akkoord wordt bewaard op de bouwplaats.

KB 213 betreffende de arbeidsduur in de ondernemingen die onder het PC voor het bouwbedrijf ressorteren (KB 26/09/1983, BS 07/10/1983, Wet 28/04/2010 houdende diverse bepalingen, BS 10/05/2010)

Hoofdstuk IV : *Maatregelen tot vermindering van de gedeeltelijke werkloosheid*

Art. 7.

§ 1. In de ondernemingen kunnen de grenzen van de arbeidsduur, vastgesteld bij art. 19 van de arbeidswet van 16/03/1971, overschreden worden met 180 uren per kalenderjaar gedurende de zomerperiode of een periode van intense activiteit, naar rato van max. 1 per dag, bezoldigd tegen het normale loon.

Naar keuze van de arbeider voor het einde van de betaalperiode waarin deze uren worden gepresteerd, kunnen inhaalrustdagen toegekend worden of kan een loontoeslag van 20% per bijkomend uur toegekend worden.

Bij ontstentenis van de in het vorige lid bedoelde keuze vóór het einde van de betaalperiode, worden inhaalrustdagen toegekend.

De toekenning van inhaalrustdagen gebeurt in onderling overleg binnen de 6 maanden volgend op de periode waarin deze grenzen werden overschreden, naar rato van 1 rustdag per 8 bijkomend gepresteerde uren. In geval er inhaalrustdagen worden toegekend, worden de bijkomend gepresteerde uren, in afwijking van de bepalingen van art. 9 van de wet van 12/04/1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers, betaald op het ogenblik dat de inhaalrust wordt toegekend.

Voor de eerste 130 uren van de in het 1e lid bedoelde overschrijding van de grenzen van de arbeidsduur dient de werkgever vooraf het akkoord van de meerderheid van de vakbondsafvaardiging te verkrijgen. Bij ontstentenis van een vakbondsafvaardiging wordt de voorzitter van het PC geïnformeerd.

Voor de 50 uren die bovenop de eerste 130 uren bedoeld in het vorig lid gepresteerd worden, dienen de bepalingen van paragraaf 2, 4e tot 6e lid, te worden nageleefd.

§ 2. In afwijking van het verbod op zaterdagwerk bedoeld in art. 4, 2°, van de wet van 06/04/1960 betreffende de uitvoering van bouwwerken en onverminderd andere bepalingen genomen krachtens een wet, die zaterdagwerk mogelijk maken, kan er in de ondernemingen op zaterdag gewerkt worden gedurende 64 uren per kalenderjaar per arbeider.

Naar keuze van de arbeider voor het einde van de betaalperiode waarin deze uren op zaterdag werden gepresteerd, kunnen inhaalrustdagen toegekend worden. Er wordt een loontoeslag van 50% toegekend per uur gepresteerd op zaterdag, ongeacht of er gekozen wordt voor de toekenning van inhaalrustdagen of niet. Indien de arbeider voor de toekenning van inhaalrustdagen kiest wordt deze loontoeslag betaald op het ogenblik van het verrichten der prestaties en het normale loon, in afwijking van de bepalingen van art. 9 van de wet van 12/04/1965 betreffende de bescherming van het

loon der werknemers, op het ogenblik van het nemen van de inhaalrust. Het aantal uren gepresteerd op zaterdag komt in mindering van het aantal uren bepaald in § 1, 1e lid.

De gevallen waarin op zaterdag kan gewerkt worden, zijn :

- 1° de werken die op geen enkel ander ogenblik kunnen uitgevoerd worden;
- 2° de werken waarbij de gelijktijdige uitvoering van bouwactiviteiten en andere activiteiten op dezelfde plaats risico's inhoudt voor de veiligheid en/of gezondheid van de werknemers of derden;
- 3° de werken die om technische redenen niet combineerbaar zijn met andere activiteiten.

Voor het werken op zaterdag is het akkoord vereist van de meerderheid van de vakbondsafvaardiging. Bij ontstentenis van een vakbondsafvaardiging, kan er op zaterdag gewerkt worden mits de werkgever een protocol van toetreding tot de regeling ondertekent samen met minstens 1 arbeider. Dit protocol moet mede-ondertekend worden door de gewestelijke vakbondssecretarissen indien aanwezig in het gewest, van wie de handtekening rechtstreeks of na tussenkomst van de lokale beroepsorganisatie wordt bekomen. De gewestelijke vakbondssecretarissen beschikken over een termijn van 14 dagen om het protocol te ondertekenen dan wel hun weigering kenbaar te maken.

In geval van weigering wordt via plaatselijk overleg getracht een verzoening te bereiken. Bij het uitblijven van een oplossing na uitputting van het plaatselijk overleg, maakt de meest gereede partij het geschil aanhangig bij het verzoeningsbureau van het PC.

Het protocol van toetreding tot de regeling is geldig voor de duur van 1 jaar en wordt behoudens protest stilzwijgend hernieuwd.

Het werken op zaterdag gebeurt steeds op vrijwillige basis. De vrijwilligheid van de arbeider moet vastgesteld worden in een schriftelijk akkoord uiterlijk op het tijdstip van de aanvang der werkzaamheden, ondertekend door de arbeider en de werkgever. Dit schriftelijk akkoord wordt bewaard op de bouwplaats.

Collectieve arbeidsovereenkomst van 29 september 2005 (77.062)

Uitvoering van artikel 26bis van de arbeidswet van 16 maart 1971

Art. 1.

Deze CAO is van toepassing op de werkgevers en de arbeiders van de ondernemingen die onder de bevoegdheid van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf ressorteren.

Art. 2.

Deze CAO heeft tot doel artikel 26bis, § 1, 8ste lid en artikel 26bis, § 2bis van de arbeidswet van 16 maart 1971 uit te voeren.

Zij wordt afgesloten in uitvoering van het koninklijk besluit van 19 september 2005 tot vaststelling van de onderhandelingsprocedure tot verhoging van het quotum overuren waarvoor de werknemer kan afzien van de inhaalrust in toepassing van artikel 26bis, § 2bis van de arbeidswet van 16 maart 1971.

Art. 3.

In uitvoering van artikel 26bis, § 1, 8ste lid wordt de interne grens van 65 verhoogd tot 130 uren voor zover de overuren gebaseerd zijn op artikel 25 (buitengewone vermeerdering van werk) of op artikel 26, § 1, 3° (werken vereist door een onvoorziene noodzakelijkheid) van de arbeidswet van 16 maart 1971.

Art. 4.

Het aantal overuren gebaseerd op artikel 25 (buitengewone vermeerdering van werk) of op artikel 26, § 1, 3° (werken vereist door een onvoorziene noodzakelijkheid) van de arbeidswet van 16 maart 1971, waarvoor de arbeider kan kiezen om af te zien van inhaalrust in toepassing van artikel 26bis, § 2bis van dezelfde wet wordt gebracht op maximum 130 uren per jaar.

Zijn eveneens begrepen in dit maximum van 130 uren per jaar waarvoor de werknemer kan kiezen om af te zien van inhaalrust, de uren gebaseerd op artikel 7 van het koninklijk besluit nr. 213 van 26 september 1983.

Art. 5.

§ 1. In uitvoering van artikel 26bis van de arbeidswet van 16 maart 1971, wordt de inhaalperiode voor de overschrijdingen van de arbeidsduur op één jaar gebracht.

De inhaalperiode van één jaar wordt vastgesteld van 1 april tot 31 maart.

§ 2. In afwijking van paragraaf 1, wordt de inhaalperiode van één jaar vastgesteld van 1 juli tot 30 juni voor de ondernemingen waarvan de activiteit bestaat uit het uitvoeren van :

- het aanleggen van installaties voor verwarming, luchtverversing en klimaatregeling;

- het aanleggen van sanitaire installaties.

Art. 6.

Deze CAO is gesloten voor een onbepaalde duur. Ze treedt in werking op 1 oktober 2005.

Collectieve arbeidsovereenkomst van 22 december 2005 (78.810) gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 8 oktober 2009 (96.322)

Arbeidstijdorganisatie

HOOFDSTUK I. Algemene beginselen

Art. 1.

Deze CAO is van toepassing op de werkgevers en de arbeiders van de ondernemingen die onder de bevoegdheid van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf ressorteren.

Art. 2.

Deze CAO heeft tot doel de bepalingen van de arbeidswet van 16 maart 1971 aan te vullen door de voornaamste bepalingen over de arbeidstijdorganisatie die in het Paritair Comité voor het bouwbedrijf zijn overeengekomen, te coördineren, te actualiseren en te wijzigen.

Art. 3.

§ 1. Deze CAO is gesloten onder meer in toepassing van de bepalingen van :

- het sectoraal akkoord van 19 mei 2005;
- de arbeidswet van 16 maart 1971;
- de wet van 17 maart 1987 en de CAO nr. 42 van 2 juni 1987 betreffende de invoering van nieuwe arbeidsregelingen in de ondernemingen.

§ 2. Deze CAO tempert geenszins de mogelijkheid voor de in artikel 1 bedoelde ondernemingen om op hun niveau nieuwe arbeidsregelingen in te voeren op basis van de bepalingen van de wet van 17 maart 1987 en van de CAO nr. 42 van 2 juni 1987 betreffende de invoering van nieuwe arbeidsregelingen in de ondernemingen.

Deze CAO wijzigt niet de nieuwe arbeidsregelingen die opgesteld zijn op basis van de bepalingen bedoeld in alinea 1 en die bestaan in de ondernemingen bedoeld in artikel 1 op de datum van de inwerkingtreding van deze CAO. Deze nieuwe arbeidsregelingen kunnen worden verlengd of gewijzigd gedurende de termijn waarin deze CAO van toepassing is.

Art. 5.

De bepalingen van deze overeenkomst zijn van toepassing op de in artikel 1 bedoelde werknemers die voltijds zijn tewerkgesteld.

Art. 6.

Mits naleving van de toepasselijke procedures kan de werkgever de productietijd, de werktijd en de in de onderneming toegepaste uurregelingen aanpassen aan de schommelingen in de activiteit van de onderneming.

HOOFDSTUK II. *Gewoon arbeidsregime 8 uren per dag*

Art. 8.

De normale wekelijkse arbeidsduur is vastgesteld op 40 uren en is verdeeld over de eerste vijf dagen van de week met verplichte rust op zaterdag en op zondag.

HOOFDSTUK III. *9 uren per dag - uitvoering van artikel 7 van het koninklijk besluit nr. 213*

Art. 9.

Overeenkomstig artikel 7 van het koninklijk besluit nr. 213 van 26 september 1983 kan de dagelijkse arbeidsduur worden vastgesteld op 9 uren.

HOOFDSTUK IV. *9 uren per dag - flexibele arbeidsweek*

Afdeling 1. *Algemene regeling*

Art. 12.

Deze overeenkomst raakt niet aan het recht van de bij artikel 1 van deze overeenkomst bedoelde ondernemingen te kiezen voor de toepassing van de algemene regeling van de flexibele arbeidsweek, zoals georganiseerd door de bepalingen van artikel 20bis van de arbeidswet van 16 maart 1971.

Afdeling 2. *Sectorale regeling*

Onderafdeling 1. *Principe*

Art. 13.

De sectorale regeling van de flexibele arbeidsweek die door deze CAO wordt geregeld, beoogt de vermindering van het aantal dagen tijdelijke werkloosheid en de beperking van de overuren, door een flexibele aanpassing van de uurregelingen.

Art. 14.

De sectorale regeling van de flexibele arbeidsweek is een alternatief voor de regeling die door artikel 20bis van de arbeidswet van 16 maart 1971 wordt georganiseerd.

Art. 15.

De toepassing van de sectorale regeling van de flexibele arbeidsweek impliceert dat gedurende de toepassingsperiode afstand wordt gedaan van de toepassing van de in artikel 12 bedoelde algemene regeling.

Onderafdeling 2. *Bijkomende uren*

Art. 16.

Door de toepassing van de sectorale regeling van de flexibele arbeidsweek mag de werkgever de bij artikel 8 bedoelde wekelijkse arbeidsduur aanpassen aan de behoeften van de productie door deze wekelijkse duur met maximum 5 uur te verhogen.

Het in lid 1 bedoelde weekkrediet aan bijkomende uren wordt gebruikt in de loop van maandag tot vrijdag, ten belope van maximaal één uur per dag ten opzichte van de in het arbeidsreglement voorziene dagelijkse arbeidsduur.

Art. 17.

§ 1. De naleving van de bij artikel 8 bedoelde wekelijkse duur gebeurt door de toekenning van volledige betaalde rustdagen.

§ 2. De compensatie gebeurt door één inhaalrustdag per 8 bijkomende uren die werden gepresteerd. Zij moet aan de betrokken arbeiders worden toegekend tijdens de ononderbroken periode van 12 maanden, bedoeld in artikel 48, zodra :

- één of meerdere dagen slecht weer voorkomen die, indien er geen rustdagen waren geweest, de tijdelijke werkloosheid van deze arbeiders zouden gerechtvaardigd hebben;
- zich een periode van gebrek aan werk om economische redenen aandient die, indien er geen rustdagen waren geweest, de tijdelijke werkloosheid van deze arbeiders zou gerechtvaardigd hebben.

§ 3. De rust mag slechts op andere ogenblikken dan bedoeld in paragraaf 2 worden toegekend wanneer :

- de interne limiet van 65 uren, bedoeld in artikel 26bis van de arbeidswet van 16 maart 1971, werd bereikt;
- de dagen of periodes die in § 2 worden bepaald, onvoldoende zijn om het saldo van bijkomende uren weg te werken vóór het einde van de ononderbroken periode van 12 maanden, bedoeld in artikel 48.

Art. 18.

De bij artikel 17 bedoelde inhaalrust moet samenvallen met een dag waarop de arbeider normaal zou hebben gewerkt indien deze arbeider geen inhaalrust overeenkomstig de bepalingen van dit artikel 17 had genoten.

Art. 19.

De bepaling van artikel 17, § 3 doet geen afbreuk aan de toepassing van de regel van de interne grens van 130 uren, vastgesteld bij artikel 3 van de CAO van 29 september 2005 ter uitvoering van artikel 26bis van de arbeidswet van 16 maart 1971.

Onderafdeling 3. *Toepassingsvoorwaarden*

Art. 20.

De toetreding tot de sectorale regeling van de flexibele werkweek is van toepassing in de ondernemingen bedoeld in artikel 1, nadat de werkgever tot de sectorale regeling is toegetreten volgens de procedures en regels van HOOFDSTUK VI.

Art. 21.

De toetreding tot de sectorale regeling van de flexibele arbeidsweek houdt in dat de werkgever er zich toe verbindt de controleprocedures op de compensatie van het bij artikel 16 bedoelde urenkrediet en de toekenning van het bij artikel 24 bedoelde specifiek voordeel, na te leven.

HOOFDSTUK V. *10 uren per dag*

Afdeling 1. *Principes*

Art. 29.

Door de toepassing van de sectorale regeling van de 10 uren per dag mag de werkgever de bij artikel 8 bedoelde wekelijkse arbeidsduur aanpassen aan de behoeften van de productie door deze wekelijkse duur met maximum 10 uur te verhogen of te verminderen.

Afdeling 2. *De bijkomende uren*

Art. 30.

§ 1. Het in artikel 29 bedoelde wekkrediet aan bijkomende uren wordt gebruikt in de loop van maandag tot vrijdag, ten belope van maximaal 2 uur per dag meer of minder ten opzichte van de in het arbeidsreglement voorziene dagelijkse arbeidsduur.

Art. 31.

Het naleven van de in artikel 8 van deze overeenkomst vastgestelde wekelijkse arbeidsduur geschiedt :

- door het invoeren van uurregelingen met een duur die korter is dan de in artikel 8 vastgestelde wekelijkse duur;
- en/of door de toekenning van betaalde volledige rustdagen.

Art. 32.

§ 1. Wanneer de in artikel 8 vastgestelde wekelijkse duur wordt nageleefd door het invoeren van uurregelingen van kortere duur dan de in artikel 8 van deze overeenkomst voorgeschreven duur, mag de minimale dagelijkse arbeidsduur niet korter zijn dan 6 uur.

§ 2. Wanneer de in artikel 8 vastgestelde wekelijkse duur wordt nageleefd door het toekennen van rustdagen, gebeurt de compensatie naar rato van één rustdag per acht gepresteerde bijkomende uren. Zij moet aan de arbeiders worden toegekend tijdens de ononderbroken periode van 12 maanden, bedoeld in artikel 48, zodra :

- één of meerdere dagen slecht weer voorkomen die, indien er geen rustdagen waren geweest, de tijdelijke werkloosheid van deze arbeiders zouden gerechtvaardigd hebben;
- zich een periode van gebrek aan werk aandient die, indien er geen rustdagen waren geweest, de tijdelijke werkloosheid van deze arbeider zou gerechtvaardigd hebben.

§ 3. De rust mag slechts in volledige rustdagen op andere ogenblikken dan bedoeld in paragraaf 2 worden toegekend wanneer :

- de interne limiet van 65 uren, bedoeld in artikel 26bis van de arbeidswet van 16 maart 1971, werd bereikt;
- de dagen of periodes die in paragrafen 1 en 2 worden bepaald, onvoldoende zijn om het saldo van bijkomende uren weg te werken vóór het einde van de ononderbroken periode van 12 maanden, bedoeld in artikel 48.

Art. 33.

De bij artikel 32, § 2 bedoelde inhaalrust moet samenvallen met een dag waarop de arbeider normaal zou hebben gewerkt indien deze arbeider geen inhaalrust overeenkomstig de bepalingen van dit artikel 32 had genoten.

Art. 34.

De bepaling van artikel 32, § 3 doet geen afbreuk aan de toepassing van de regel van de interne grens van 130 uren, vastgesteld bij artikel 3 van de CAO van 29 september 2005 ter uitvoering van artikel 26bis van de arbeidswet van 16 maart 1971.

Afdeling 3. Toepassingsvoorwaarden

Art. 35.

Het sectoraal stelsel van de 10 uren per dag is van toepassing in de ondernemingen bedoeld in artikel 1, nadat de werkgever tot de sectorale regeling is toegetreden volgens de procedures en regels van HOOFDSTUK VI.

HOOFDSTUK VI. Gemeenschappelijke bepalingen voor de flexibele arbeidsregelingen

Afdeling 1. Beginselen

Art. 36.

De arbeiders die betrokken zijn bij de toepassing van een in HOOFDSTUK IV, afdeling 2, of HOOFDSTUK V bedoelde arbeidsregeling, moeten worden tewerkgesteld met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd of een arbeidsovereenkomst voor een duidelijk omschreven werk.

Afdeling 2. Toetredingsprocedure

Onderafdeling 1. Toetredingsmodaliteiten

Art. 39.

De toetreding gebeurt voor een periode die minimum 1 en maximum 2 toepassingsperiodes bevat. Onder "toepassingsperiode van de regeling" verstaat men : de bij artikel 48 bedoelde ononderbroken periode van 12 maanden.

Onderafdeling 2. Goedkeuringsprocedure

Art. 44.

Het bestaan van het beperkt comité bij artikel 56 van de CAO van 11 mei 1995 betreffende de bevordering van de tewerkstelling in 1995 en 1996, opgericht binnen het Paritair Comité voor het bouwbedrijf, wordt voor de geldigheidsduur van deze CAO verlengd. Dit comité beslist over de aanvragen tot goedkeuring van de toetredingsakten en -overeenkomsten tot de sectorale regelingen.

Afdeling 3. Naleving van de gemiddelde arbeidsduur

Art. 48.

De gemiddelde wekelijkse arbeidsduur van 40 uur moet worden nageleefd over een ononderbroken periode van 12 maanden.

De werkgever bepaalt begin en einde van deze periode in zijn toepassingsakte; indien hij dit nalaat, wordt de periode vastgesteld van 1 april tot 31 maart van het volgende jaar.

Art. 49.

De bijkomende uren van het bij artikel 16 of bij artikel 30 bedoelde wekkrediet worden betaald aan het normale tarief van het uurloon van de betrokken arbeider.

Het loon voor deze bijkomende uren wordt betaald op het ogenblik dat de in artikel 17 of 32, §§ 2 en 3 bedoelde volledige rustdagen worden toegekend.

Art. 50.

Indien de inhaalrust niet kan worden toegekend vóór het einde van de arbeidsovereenkomst moet het loon voor de bijkomende uren worden betaald, uiterlijk op de eerste betaaldag die volgt op de datum waarop de arbeidsovereenkomst eindigt.

HOOFDSTUK VII. Andere arbeidsregelingen

Art. 53.

De in artikel 8 bedoelde wekelijkse arbeidsduur mag worden gespreid over de zes dagen van de week volgens een akkoord tussen de werkgever en de vakbondsafvaardiging in de volgende gevallen :

- werken die worden beïnvloed door de getijden;
- werken die, wegens hun bijzondere aard, onderhevig zijn aan onderbrekingen van verschillende duur;
- werken die worden uitgevoerd door gespecialiseerde ploegen voor het onderhoud en de herstelling van bedrijfsmaterieel.

Bij ontstentenis van een vakbondsafvaardiging kan de spreiding bedoeld in lid 1 gebeuren volgens een akkoord tussen de werkgever en de arbeider.

Art. 54. In akkoord met de arbeider en mits machtiging van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf, mag er afgeweken worden van de verplichte rust op zaterdag voor de

arbeider die die dag ten dienste staat van het cliënteel in de ondernemingen voor de handel in bouwmaterialen.

De aanvraag tot machtiging moet worden ingediend bij de voorzitter van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf door toedoen van een werkgeversorganisatie die deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft ondertekend of door de betrokken onderneming rechtstreeks bij middel van een bijzonder formulier.

De werkman die op zaterdag wordt tewerkgesteld heeft recht op een inhaalrust waarvan de duur gelijk is aan de op zaterdag gepresteerde uren. De inhaalrust van gelijke duur wordt toegekend hetzij op een vaste dag in de loop van de volgende week, hetzij, per schijf van 8 uur, in volle dagen op een maandag."
(Art.54 wordt vervangen door de CAO van 8 oktober 2009 – 96.322 vanaf 1 oktober 2009 voor onbepaalde duur.)

HOOFDSTUK VIII. Verlegging van de grenzen van het begin en het einde van de arbeidsdag

Art. 55.

§ 1. In afwijking op artikel 4 van de wet van 6 april 1960 betreffende de uitvoering van bouwwerken, worden de grenzen voor het begin en het einde van de arbeidsdag voor de in artikel 1 bedoelde ondernemingen, vastgesteld op 6 uur en 19 uur.

§ 2. In afwijking van § 1 worden de grenzen voor het begin en einde van de arbeidsdag voor de ondernemingen van de bouwmaterialenhandel, vastgesteld, tijdens de periode gaande van 1 april tot en met 31 oktober op 5 uur en 19 uur 30 voor de arbeiders die betrokken worden bij de levering van de bouwmaterialen. Deze regeling kan echter maar ingaan indien de werkgever daaromtrent een aanvraag heeft ingediend bij het Paritair Comité voor het bouwbedrijf.

HOOFDSTUK IX. Slotbepalingen

Art. 58.

Deze CAO treedt in werking op 1 januari 2006. Zij wordt gesloten voor een onbepaalde tijd.

Promotievergoeding

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 september 2007 (87.527)

Toekenning van een promotievergoeding voor het bouwbedrijf

HOOFDSTUK I. Toepassingsgebied

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf ressorteren en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

In deze collectieve arbeidsovereenkomst verstaat men onder :

- arbeiders : de arbeiders en arbeidsters;
- fonds voor bestaanszekerheid : het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf".

HOOFDSTUK II. Aard van het voordeel

Art. 2. Het fonds voor bestaanszekerheid kent een promotievergoeding voor het bouwbedrijf toe die overeenstemt met een tegemoetkoming in de terugbetaling van een hypothecaire lening die door een arbeider uit de sector werd aangegaan en die betrekking heeft op de hoofdverblijfplaats van deze laatste.

HOOFDSTUK III. Toekenningsvoorwaarden

Art. 3. § 1. Om het recht op de promotievergoeding voor het bouwbedrijf te openen, moeten de in artikel 1 bedoelde arbeiders op de aanvraagdatum gelijktijdig de volgende voorwaarden vervullen :

1° Zich in één van de volgende drie toestanden bevinden :

- a) door een arbeidsovereenkomst verbonden zijn aan een onderneming, bedoeld in artikel 1; de gevallen van schorsing van de arbeidsovereenkomst, zoals voorzien in de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, worden hiermee gelijkgesteld;
- b) zich in een toestand van volledige werkloosheid bevinden, op voorwaarde dat men volledig werkloos werd gesteld door een in artikel 1 bedoelde onderneming;
- c) begunstigde zijn van één van de volgende tussenkomsten die worden toegekend door het fonds voor bestaanszekerheid:

het vakantiegeld voor invalide arbeiders, de begeleidende maatregelen of één van de regelingen van het conventioneel brugpensioen.

2° Tenminste vijf legitimatiekaarten "rechthebbende" hebben ontvangen voor de prestaties geleverd in de loop van de tien jaar of zeven legitimatiekaarten "rechthebbende" voor de prestaties geleerd in de loop van de vijftien jaar die voorafgaan aan de aanvraag.

Deze vijf of zeven legitimatiekaarten "rechthebbende" moeten betrekking hebben op prestaties die na 1970 werden geleverd.

Eén van deze vijf of zeven legitimatiekaarten "rechthebbende" moet de kaart zijn die geldig is tijdens het dienstjaar in de loop van hetwelke de eerste aanvraag kan worden ingediend.

3° Een lening hebben bekomen die aan de volgende voorwaarden voldoet :

a) de lening moet zijn toegestaan door een financiële instelling, volgens de voorwaarden en de modaliteiten eigen aan de hypothecaire leningen;

b) er moet een akte van hypothecaire lening bij een notaris zijn verleden na 31 december 1970;

c) de lening moet minimum 2 478,94 EUR belopen. Indien door de arbeider diverse leningen werden aangegaan, zal de tussenkomst van het fonds voor bestaanszekerheid betrekking hebben op het totale bedrag van de leningen dat, in toepassing van artikel 7, werd beperkt tot 69 000 EUR;

d) het doeleinde van de lening moet de aankoop, de bouw, de verbouwing, de verfraaiing, de vergroting of de herstelling zijn van de hoofdverblijfplaats van de aanvrager, die in België gelegen is of in de grensstreek van de buurlanden in België.

§ 2. Het bewijs van de voorwaarden, vermeld in § 1, wordt geleverd volgens de modaliteiten voorzien in artikel 5.

Art. 4. Voor elk jaar dat volgt op de toekenning van de eerste tussenkomst, dient de belanghebbende het bewijs te leveren van de voorwaarde vastgesteld in artikel 3, § 1, en van het feit dat de lening die door hem werd aangegaan, nog steeds loopt. Het bewijs van deze voorwaarden wordt geleverd volgens de modaliteiten, vastgesteld in artikel 6.

HOOFDSTUK IV. Procedure

Art. 5. De eerste aanvraag om toekenning van de in artikel 3, § 1 bedoelde promotievergoeding, mag ten vroegste één jaar na het verlijden van de leningsakte bij de notaris, waarvan sprake in artikel 3, § 1, 3°, b), bij het fonds voor bestaanszekerheid worden ingediend.

Indien door de arbeider diverse leningen werden aangegaan, moet elk van deze leningen het voorwerp uitmaken van een specifieke aanvraag tot toekenning. Deze aanvraag wordt ingediend aan de hand van een speciaal formulier, getiteld "origineel dossier", dat belanghebbende op zijn verzoek wordt toegestuurd.

Elke aanvraag moet vergezeld gaan van de bewijsstukken die vereist zijn om het bewijs te leveren van de voorwaarden, vermeld in artikel 3, § 1.

Art. 6. Voor wat betreft de tussenkomst bedoeld in artikel 4, stuurt het fonds voor bestaanszekerheid elk jaar in de loop van de maand die volgt op de verjaardatum van het verlijden van de in artikel 5 bedoelde leningsakte bij de notaris, een hernieuwingsformulier naar de rechthebbenden op de promotievergoeding.

Indien dit niet het geval is, dient de rechthebbende contact op te nemen met het fonds voor bestaanszekerheid.

Dit formulier moet behoorlijk ingevuld en vergezeld van de vereiste bewijsstukken, worden toegestuurd.

HOOFDSTUK V.

Wijze van berekening en uitkering van de promotievergoeding voor het bouwbedrijf

Art. 7. § 1. De promotievergoeding wordt jaarlijks uitbetaald en stemt overeen met 1 pct. van het bedrag van het jaarlijks, nog terug te betalen kapitaal, met een maximum van 383 EUR en een minimum van 12,39 EUR.

Het jaarlijks, nog terug te betalen kapitaal wordt verkregen op basis van een theoretische tabel van terugbetaling, door het totale bedrag van het geleende kapitaal (begrensd tot 69 000 EUR) te delen door de contractuele looptijd van de lening.

§ 2. De toekenning van de promotievergoeding wordt beëindigd wanneer het bedrag van deze vergoeding kleiner is dan 12,39 EUR.

Art. 8. De promotievergoeding wordt ten laste van het fonds voor bestaanszekerheid uitgekeerd door de ondertekenen de syndicale organisaties aan de rechthebbenden. De andere rechthebbenden ontvangen de promotievergoeding rechtstreeks van het fonds voor bestaanszekerheid.

Art. 9. De arbeiders die maximum 25 jaar zijn op het ogenblik van de ondertekening van de akte bij de notaris, kunnen, van zodra zij aan de voorwaarden gesteld in artikel 3 voldoen, de promotievergoeding verkrijgen met een terugwerkende kracht van maximum 2 jaar, beperkt tot het jaar waarop de hypothecaire lening werd verkregen.

HOOFDSTUK VI. Algemene bepalingen

Art. 10. § 1. In toepassing van artikel 8 van de statuten van het fonds voor bestaanszekerheid, legt de raad van bestuur van dit fonds de voorwaarden en de modaliteiten voor de uitkering van de promotievergoeding vast.

§ 2. Bovendien kan hij het dagelijks en administratief beheer dat voortvloeit uit dit stelsel, overdragen aan het "Sociaal en Economisch Fonds voor het bouwbedrijf".

Art. 11. De controle en de administratieve, boekhoudkundige en financiële organisatie van de verrichtingen met betrekking tot de toekenning van de promotievergoeding worden toevertrouwd aan de Patronale Dienst voor Organisatie en Controle van de Bestaanszekerheidsstelsels, vereniging zonder winstoogmerk, waarvan de statuten werden gepubliceerd in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 10 december 1987.

HOOFDSTUK VII. Financiering

Art. 12. De promotievergoeding wordt gefinancierd door de forfaitaire bijdrage verschuldigd aan het fonds voor bestaanszekerheid (collectieve arbeidsovereenkomst van 3 juni 2004 tot vaststelling van de forfaitaire bijdrage aan het fonds voor bestaanszekerheid).

HOOFDSTUK VIII. Geldigheidsduur

Art. 13. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2007 en vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 14 november 1996 tot invoering van een promotievergoeding voor het bouwbedrijf. Zij wordt gesloten voor een onbepaalde tijd.

Tegemoetkoming in de verplaatsingskosten

Collectieve arbeidsovereenkomst van 1 februari 2001 (58.212) (industriële leerlingen)

Arbeidsvoorwaarden van de industriële leerlingen

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst bepaalt de arbeidsvoorwaarden van de industriële leerlingen (jongerenleerlingwezen en bouwleerlingwezen) in de ondernemingen ressorterend onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf, conform de bepalingen van de wet van 19 juli 1983 op het leerlingwezen voor beroepen uitgeoefend door werknemers in loondienst (Belgisch Staatsblad van 31 augustus 1983).

Onder "leerlingen" verstaat men : zowel mannelijke als vrouwelijke leerlingen.

Art. 2. De verplaatsingskosten van de industriële leerlingen wordt door de werkgever terugbetaald volgens de bepalingen van artikel 31, § 2 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 27 mei 1999 betreffende de arbeidsvoorwaarden, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 28 januari 2002 (Belgisch Staatsblad van 28 mei 2002), met uitzondering van de bepalingen betreffende de mobiliteitspremie.

Art. 6. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 september 1999.

Zij wordt gesloten voor onbepaalde tijd, met dien verstande dat zij steeds kan worden aangepast aan de bepalingen van andere in het Paritair Comité voor het bouwbedrijf gesloten collectieve arbeidsovereenkomsten.

Zij kan door één der partijen worden opgezegd met in achtneming van een opzeggingstermijn van zes maanden. De opzegging wordt betekend bij aangetekend schrijven, gericht aan de voorzitter van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf.

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)

Arbeidsvoorwaarden

HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied*

Artikel 1. § 1 Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

Onder "arbeiders" verstaat men, de arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld krachtens een arbeidsovereenkomst voor werklieden, bedoeld in artikel 2 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

§ 2. Deze collectieve arbeidsovereenkomst regelt de arbeidsvoorwaarden voor de periode van 1 januari 2009 tot 31 december 2010. Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 2. Onverminderd de bevoegdheid van de andere paritaire comités, zijn de arbeidsvoorwaarden bepaald in deze collectieve arbeidsovereenkomst ook van toepassing op de arbeiders in dienst van gedeelten van ondernemingen, zoals bedoeld in artikel 1, die werken uitvoeren die niet gerekend worden tot het bouwbedrijf, maar die in wezen bijdragen tot de verwezenlijking van de hoofdbedrijvigheid van die ondernemingen.

Art. 3. Een aanvullende overeenkomst regelt bepaalde arbeidsvoorwaarden van de aan boord van het baggermaterieel tewerkgestelde arbeiders, alsmede van de arbeiders die na het aanleggen van de dijken op het stort zijn tewerkgesteld, met uitzondering van diegenen die tewerkgesteld zijn aan de voorbereiding van het stort en aan het ophogen van de dijken.

HOOFDSTUK VII. *Vaststelling van de lonen*

Art. 17.

Onverminderd de bepalingen van artikel 30, moet, wanneer de werkgever de arbeider opdraagt zich van de werk- of bouwplaats naar een andere dergelijke plaats te begeven, eerstgenoemde de reiskosten voor zijn rekening nemen.

De bijkomende tijd voor deze verplaatsingen vereist, wordt vergoed als werkelijke arbeidstijd.

Het voorgaande lid is echter niet van toepassing op de eerste verplaatsing van de exploitatiezetel naar de bouwplaats (of de laatste verplaatsing van de bouwplaats naar de exploitatiezetel) indien deze verplaatsing voorafgegaan (gevolgd) wordt door het laden (of lossen) van een bestelwagen op de exploitatiezetel van materiaal en/of

materieel nodig voor de uitvoering van het werk, indien deze tijd niet langer duurt dan 5 minuten.

HOOFDSTUK XV. *Tegemoetkoming in de reiskosten*

Art. 30.

§ 1. De verplaatsingen die de arbeiders moeten doen tussen hun woonplaats en de sociale zetel of de plaats van tewerkstelling dienen te gebeuren op eigen kracht uitgezonderd indien de werkgever voor deze verplaatsingen een voertuig ter beschikking stelt

§ 2. De werkgever moet tussenkomen in de verplaatsingskosten van de arbeider Deze tussenkomst omvat een terugbetaling van de reiskosten berekend op basis van de tarieven van het spoorwegvervoer wanneer de arbeider zich op eigen kracht verplaatst.

Ze wordt aangevuld met een mobiliteitsvergoeding die de arbeider eveneens geniet wanneer hij zich verplaatst met een voertuig dat de werkgever ter beschikking stelt.

Wanneer de werkgever voor de verplaatsingen een voertuig ter beschikking stelt, geniet de arbeiders van een terugbetaling van de reiskosten zoals hierna bepaald voor de eventuele verplaatsing tussen hun woonplaats en de opstapplaats, en van de mobiliteitsvergoeding over het ganse traject. Onder opstapplaats wordt verstaan de op ondernemingsniveau afgesproken plaats van waaruit en tot waar de arbeider gebruik maakt van het voertuig dat de werkgever ter beschikking stelt.

§ 3. Het bedrag van de tussenkomsten van de werkgever wordt bepaald op basis van het aantal werkelijk afgelegde kilometers. De wijze en de modaliteiten van de berekening van de werkelijke afgelegde afstand, worden in overleg op ondernemingsniveau vastgesteld. Voor verplaatsingen met de trein geldt als werkelijk afgelegde afstand steeds het aantal kilometer vermeld op de treinkaart.

Indien de berekeningswijze niet is vastgelegd op ondernemingsniveau of bij betwisting wordt het aantal te vergoeden kilometers bepaald met toepassing van de routeplanner Mappy beschikbaar op het internet (<http://www.mappy.be>).

De werkgever is echter vrijgesteld van de betaling van de tussenkomsten indien de werkelijke totale afstand die per dag wordt afgelegd minder dan 10 km bedraagt.

§ 4. Voor de arbeiders die zich met de trein verplaatsten is het bedrag van de terugbetaling van de reiskosten opgenomen in barema A. Dit barema bepaalt het wekelijks verschuldigd bedrag per afstand in kilometer, zoals vermeld op de treinkaart.

Voor de arbeiders die zich op eigen kracht met een ander vervoermiddel dan de trein verplaatsen is het bedrag van de terugbetaling van de reiskosten opgenomen in barema B. Dit barema bepaalt het wekelijks verschuldigd bedrag voor de werkelijke totale afstand die per dag wordt afgelegd.

Bij elke wijziging van de tarieven van het spoorwegvervoer wordt het bedrag van de terugbetaling van de reiskosten vermeld in de barema's A en B aangepast. De nieuwe barema's maken telkens het voorwerp uit van een document dat, na akkoord van de ondertekenende partijen van deze overeenkomst, wordt neergelegd op de griffie van de administratie van de collectieve arbeidsbetrekkingen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Ingeval de arbeider voor zijn verplaatsing gebruik maakt van meerdere vervoermiddelen (trein, autobus, persoonlijk vervoermiddel, enz.), wordt de volledige verplaatsing vergoed van zodra de werkelijke totale afstand die per dag wordt afgelegd 10 km bedraagt.

Als alle nodige gegevens voor de berekening van het overeenstemmend bedrag niet kunnen worden teruggevonden in de barema's, wordt voor de ontbrekende afstanden van minder dan 10 km gebruik gemaakt van een eenvormig valorisatietarief van 0,25 EUR per wekelijk afgelegde km.

§ 5. Voor zover de minimumafstand bepaald in § 3, laatste lid bereikt wordt, is de mobiliteitsvergoeding verschuldigd voor alle werkelijk afgelegde kilometers.

Voor de arbeiders die zich met de trein verplaatsen is het dagbedrag van de mobiliteitsvergoeding gelijk aan 0,0744 EUR vermenigvuldigd met het aantal kilometers vermeld op de treinkaart. Met ingang van 1 juli 2009 wordt dit bedrag verhoogd tot 0,0818 EUR.

Voor de arbeiders die zich op eigen kracht met een ander vervoermiddel dan de trein verplaatsen is het basisbedrag van de mobiliteitsvergoeding vastgesteld in functie van de werkelijke totale afstand die per dag wordt afgelegd, overeenkomstig de hieronder vermelde tabel. Het per dag verschuldigde bedrag van de mobiliteitsvergoeding wordt bekomen door het basisbedrag te vermenigvuldigen met het totaal aantal werkelijk afgelegde kilometers.

Werkelijke totale afgelegde afstand per dag	Mobiliteitsvergoeding per km heen en terug
0 tot 59 km	0,0441 EUR
60 tot 77 km	0,0481 EUR
78 tot 103 km	0,0498 EUR
104 tot 129 km	0,0515 EUR
130 tot 155 km	0,0550 EUR
156 tot 207 km	0,0583 EUR
208 tot 259 km	0,0601 EUR
260 km en meer	0,0618 EUR

De arbeider die personeel naar en van de werkplaats vervoert, buiten de werkuren met een voertuig ter beschikking gesteld door de werkgever, heeft, gelet op de afstanden die moeten worden afgelegd en de bijzondere onkosten eigen aan de werkgever, recht ten titel van forfaitaire compensatie op een gecorrigeerde

mobiliteitsvergoeding. Deze is gelijk aan 0,1076 EUR per werkelijk afgelegde kilometer vanaf de 1e kilometer.

Indien de reistijd per rit de 2 uur overschrijdt, zijn er 2 chauffeurs.

§ 6. De patronale tussenkomst wordt, voor wat betreft zijn berekeningswijze, in 2 delen gesplitst. Het 1e deel betreft de normale verplaatsing tussen de woonplaats en de sociale zetel of de opstapplaats. Het 2e deel betreft de ex-sedentaire verplaatsing tot aan de werf.

§ 7. Het betalen van de mobiliteitsvergoeding gebeurt tezelfdertijd als de terugbetaling van de prijs van de reiskosten, die op die wijze wordt aangevuld.

§ 8. Er wordt aanbevolen om in de ondernemingen een mobiliteitsplan op te stellen in concertatie met de syndicale delegatie en de werknemers.

HOOFDSTUK XVIII. *Geldigheidsduur*

Art. 35. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde duur. Ze treedt in werking op 1 januari 2009 en houdt op van kracht te zijn op 31 december 2010.

Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 36. In afwijking op artikel 35, 1ste lid heeft artikel 17, 3de lid van deze overeenkomst pas uitwerking nadat een koninklijk besluit in uitvoering van artikel 19 van de arbeidswet van 16 maart 1971 werd genomen op verzoek van het paritair comité.

Art. 37. 1° Gedurende een periode die verstrijkt op 31 december 2010, ontzeggen de ondertekenen- de partijen zich iedere actie buiten het paritair comité teneinde de overeengekomen bepalingen te wijzigen. Zij gaan de verbintenis aan alles in het werk te stellen om te zorgen voor de veralgemening en de strikte naleving ervan.

Tenslotte gaan de partijen de verbintenis aan geen bijzondere regelingen te treffen buiten het paritair comité die een streek of één der beroepen aanbelangen uit de bouwnijverheid welke afhangen van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf.

2° Tijdens de duur van de periode waarvan sprake in 1°, zijn de partijen nochtans gemachtigd in het paritair comité een kwestie voor te leggen waarvan het onderzoek wenselijk wordt geoordeeld, zelfs indien het een wijziging betreft aan één der clausules van de van kracht zijnde collectieve arbeidsovereenkomst of een nieuwe bepaling.

Na uitspraak van het paritair comité zullen de partijen zich neerleggen bij de beslissing en de aangegane verbintenis niet trachten te wijzigen door middel van stappen en acties gevoerd buiten het paritair comité.

3° Ten vroegste zes maanden vóór de datum waarop de onder 1° bedoelde periode verstrijkt moeten de partijen hun voorstellen tot gedeeltelijke of totale herziening indienen door een omstandige mededeling, gericht aan de voorzitter van het paritair comité.

4° De partijen zijn het eens over het principe dat de voorstellen waarvan sprake in 30 moeten ingediend en onderzocht worden op geordende wijze.

Barema A : Arbeiders die met de trein reizen (geldig vanaf 01/02/2009)

Afstand in km	Treinkaart per week Dagelijkse verplaatsing	Dagbedrag Mobiliteitsvergoeding
5	11,00	0,3720
6	11,70	0,4464
7	12,40	0,5208
8	13,10	0,5952
9	13,80	0,6696
10	14,50	0,7440
11	15,20	0,8184
12	15,90	0,8928
13	16,60	0,9672
14	17,30	1,0416
15	18,00	1,1160
16	18,70	1,1904
17	19,40	1,2648
18	20,10	1,3392
19	20,90	1,4136
20	21,60	1,4880
21	22,30	1,5624
22	23,00	1,6368
23	23,70	1,7112
24	14,40	1,7856
25	25,00	1,8600
26	26,00	1,9344
27	26,50	2,0088
28	27,00	2,0832
29	28,00	2,1576
30	28,50	2,2320
31	29,50	2,3064
32	29,50	2,3808
33	29,50	2,4552
34	31,50	2,5296
35	31,50	2,6040
36	31,50	2,6784
37	33,00	2,7528
38	33,00	2,8272
39	35,00	2,9016
40	35,00	2,9760
41	35,00	3,0504
42	35,00	3,1248
43	36,50	3,1992
44	36,50	3,2736
45	36,50	3,3480

46	38,50	3,4224
47	38,50	3,4968
48	38,50	3,5712
49	40,00	3,6456
50	40,00	3,7200
51	40,00	3,7944
52	41,50	3,8688
53	41,50	3,9432
54	41,50	4,0176
55	42,50	4,0920
56	42,50	4,1664
57	42,50	4,2408
58	44,00	4,3152
59	44,00	4,3896
60	44,00	4,4640
61	45,50	4,5384
62	45,50	4,6128
63	45,50	4,6872
64	45,50	4,7616
65	45,50	4,8360
66	47,50	4,9104
67	47,50	4,9848
68	47,50	5,0592
69	47,50	5,1336
70	47,50	5,2080
71	49,50	5,2824
72	49,50	5,3568
73	49,50	5,4312
74	49,50	5,5056
75	49,50	5,5800
76	52,00	5,6544
77	52,00	5,7288
78	52,00	5,8032
79	52,00	5,8776
80	52,00	5,9520
81	54,00	6,0264
82	54,00	6,1008
83	54,00	6,1752
84	54,00	6,2496
85	54,00	6,3240
86	56,00	6,3984
87	56,00	6,4728
88	56,00	6,5472
89	56,00	6,6216
90	56,00	6,6960
91	58,00	6,7704

92	58,00	6,8448
93	58,00	6,9192
94	58,00	6,9936
95	58,00	7,0680
96	60,00	7,1424
97	60,00	7,2168
98	60,00	7,2912
99	60,00	7,3656
100	60,00	7,4400
101	62,00	7,5144
102	62,00	7,5888
103	62,00	7,6632
104	62,00	7,7376
105	62,00	7,8120
106	64,00	7,8864
107	64,00	7,9608
108	64,00	8,0352
109	64,00	8,1096
110	64,00	8,1840
111	66,00	8,2584
112	66,00	8,3328
113	66,00	8,4072
114	66,00	8,4816
115	66,00	8,5560
116	68,00	8,6304
117	68,00	8,7048
118	68,00	8,7792
119	68,00	8,8536
120	68,00	8,9280
121	70,00	9,0024
122	70,00	9,0768
123	70,00	9,1512
124	70,00	9,2256
125	70,00	9,3000
126	72,00	9,3744
127	72,00	9,4488
128	72,00	9,5232
129	72,00	9,5976
130	72,00	9,6720
131	74,00	9,7464
132	74,00	9,8208
133	74,00	9,8952
134	74,00	9,9696
135	74,00	10,0440
136	76,00	10,1184
137	76,00	10,1928

138	76,00	10,2672
139	76,00	10,3416
140	76,00	10,4160
141	78,00	10,4904
142	78,00	10,5648
143	78,00	10,6392
144	78,00	10,7136
145	78,00	10,7880
146	81,00	10,8624
147	81,00	10,9368
148	81,00	11,0112
149	81,00	11,0856
150	81,00	11,1600

Barema B : Arbeiders die zich met andere vervoermiddelen verplaatsen (geldig vanaf 01/02/2009)

Afstand in km Wettelijke totale afstand per dag	Dagelijkse verplaatsing Bedrag per week	Mobiliteitsvergoeding Bedrag per dag	
		Passagier	Bestuurder
1			0,1076
2			0,2152
3			0,3228
4			0,4304
5			0,5380
6			0,6456
7			0,7532
8			0,8608
9			0,9684
10	11,00	0,4410	1,0760
11	11,35	0,4851	1,1836
12	11,70	0,5292	1,2912
13	12,05	0,5733	1,3988
14	12,40	0,6174	1,5064
15	12,75	0,6615	1,6140
16	13,10	0,7056	1,7216
17	13,80	0,7497	1,8292
18	14,50	0,7938	1,9368
19	14,85	0,8379	2,0444
20	15,20	0,8820	2,1520
21	15,55	0,9261	2,2596
22	15,90	0,9702	2,3672
23	16,25	1,0143	2,4748
24	16,60	1,0584	2,5824
25	16,95	1,1025	2,6900
26	17,30	1,1466	2,7976
27	17,65	1,1907	2,9052
28	18,00	1,2348	3,0128
29	18,35	1,2789	3,1204
30	18,70	1,3230	3,2280
31	19,05	1,3671	3,3356
32	19,40	1,4112	3,4432
33	19,75	1,4553	3,5508
34	20,10	1,4994	3,6584
35	20,85	1,5435	3,7660
36	21,60	1,5876	3,8736
37	21,60	1,6317	3,9812
38	21,60	1,6758	4,0888
39	21,95	1,7199	4,1964

40	22,30	1,7640	4,3040
41	22,65	1,8081	4,4116
42	23,00	1,8522	4,5192
43	23,70	1,8963	4,6268
44	24,40	1,9404	4,7344
45	24,70	1,9845	4,8420
46	25,00	2,0286	4,9496
47	25,50	2,0727	5,0572
48	26,00	2,1168	5,1648
49	26,25	2,1609	5,2724
50	26,50	2,2050	5,3800
51	26,75	2,2491	5,4876
52	27,00	2,2932	5,5952
53	27,50	2,3373	5,7028
54	28,00	2,3814	5,8104
55	28,25	2,4255	5,9180
56	28,50	2,4696	6,0256
57	29,00	2,5137	6,1332
58	29,50	2,5578	6,2408
59	29,50	2,6019	6,3484
60	29,50	2,8860	6,4560
61	30,50	2,9341	6,5636
62	31,50	2,9822	6,6712
63	31,50	3,0303	6,7788
64	31,50	3,0784	6,8864
65	31,50	3,1265	6,9940
66	31,50	3,1746	7,1016
67	31,50	3,2227	7,2092
68	31,50	3,2708	7,3168
69	32,25	3,3189	7,4244
70	33,00	3,3670	7,5320
71	33,00	3,4151	7,6396
72	33,00	3,4632	7,7472
73	34,00	3,5113	7,8548
74	35,00	3,5594	7,9624
75	35,00	3,6075	8,0700
76	35,00	3,6556	8,1776
77	35,75	3,7037	8,2852
78	36,50	3,8844	8,3928
79	36,50	3,9342	8,5004
80	36,50	3,9840	8,6080
81	37,50	4,0338	8,7156
82	38,50	4,0836	8,8232
83	38,50	4,1334	8,9308
84	38,50	4,1832	9,0384
85	38,50	4,2330	9,1460

86	38,50	4,2828	9,2536
87	39,25	4,3326	9,3612
88	40,00	4,3824	9,4688
89	40,00	4,4322	9,5764
90	40,00	4,4820	9,6840
91	40,00	4,5318	9,7916
92	40,00	4,5816	9,8992
93	40,75	4,6314	10,0068
94	41,50	4,6812	10,1144
95	41,50	4,7310	10,2220
96	41,50	4,7808	10,3296
97	42,00	4,8306	10,4372
98	42,50	4,8804	10,5448
99	42,50	4,9302	10,6524
100	42,50	4,9800	10,7600
101	42,50	5,0298	10,8676
102	42,50	5,0796	10,9752
103	43,25	5,1294	11,0828
104	44,00	5,3560	11,1904
105	44,75	5,4075	11,2980
106	45,50	5,4590	11,4056
107	45,50	5,5105	11,5132
108	45,50	5,5620	11,6208
109	45,50	5,6135	11,7284
110	45,50	5,6650	11,8360
111	45,50	5,7165	11,9436
112	45,50	5,7680	12,0512
113	46,50	5,8195	12,1588
114	47,50	5,8710	12,2664
115	47,50	5,9225	12,3740
116	47,50	5,9740	12,4816
117	47,50	6,0255	12,5892
118	47,50	6,0770	12,6968
119	47,50	6,1285	12,8044
120	47,50	6,1800	12,9120
121	48,50	6,2315	13,0196
122	49,50	6,2830	13,1272
123	49,50	6,3345	13,2348
124	49,50	6,3860	13,3424
125	49,50	6,4375	13,4500
126	49,50	6,4890	13,5576
127	49,50	6,5405	13,6652
128	49,50	6,5920	13,7728
129	50,75	6,6435	13,8804
130	52,00	7,1500	13,9880
131	53,00	7,2050	14,0956

132	54,00	7,2600	14,2032
133	54,00	7,3150	14,3108
134	54,00	7,3700	14,4184
135	54,00	7,4250	14,5260
136	54,00	7,4800	14,6336
137	54,00	7,5350	14,7412
138	54,00	7,5900	14,8488
139	55,00	7,6450	14,9564
140	56,00	7,7000	15,0640
141	56,00	7,7550	15,1716
142	56,00	7,8100	15,2792
143	56,00	7,8650	15,3868
144	56,00	7,9200	15,4944
145	56,00	7,9750	15,6020
146	56,00	8,0300	15,7096
147	57,00	8,0850	15,8172
148	58,00	8,1400	15,9248
149	58,00	8,1950	16,0324
150	58,00	8,2500	16,1400
151	58,00	8,3050	16,2476
152	58,00	8,3600	16,3552
153	58,00	8,4150	16,4628
154	58,00	8,4700	16,5704
155	60,00	8,5250	16,6780
156	62,00	9,0948	16,7856
157	62,00	9,1531	16,8932
158	62,00	9,2114	17,0008
159	62,00	9,2697	17,1084
160	62,00	9,3280	17,2160
161	62,00	9,3863	17,3236
162	62,00	9,4446	17,4312
163	63,00	9,5029	17,5388
164	64,00	9,5612	17,6464
165	64,00	9,6195	17,7540
166	64,00	9,6778	17,8616
167	64,00	9,7361	17,9692
168	64,00	9,7944	18,0768
169	65,00	9,8527	18,1844
170	66,00	9,9110	18,2920
171	66,00	9,9693	18,3996
172	66,00	10,0276	18,5072
173	66,00	10,0859	18,6148
174	66,00	10,1442	18,7224
175	67,00	10,2025	18,8300
176	68,00	10,2608	18,9376
177	68,00	10,3191	19,0452

178	68,00	10,3774	19,1528
179	68,00	10,4357	19,2604
180	68,00	10,4940	19,3680
181	68,00	10,5523	19,4756
182	68,00	10,6106	19,5832
183	69,00	10,6689	19,6908
184	70,00	10,7272	19,7984
185	70,00	10,7855	19,9060
186	70,00	10,8438	20,0136
187	70,00	10,9021	20,1212
188	70,00	10,9604	20,2288
189	70,00	11,0187	20,3364
190	70,00	11,0770	20,4440
191	71,00	11,1353	20,5516
192	72,00	11,1936	20,6592
193	72,00	11,2519	20,7668
194	72,00	11,3102	20,8744
195	72,00	11,3685	20,9820
196	72,00	11,4268	21,0896
197	72,00	11,4851	21,1972
198	72,00	11,5434	21,3048
199	73,00	11,6017	21,4124
200	74,00	11,6600	21,5200
201	74,00	11,7183	21,6276
202	74,00	11,7766	21,7352
203	74,00	11,8349	21,8428
204	74,00	11,8932	21,9504
205	74,00	11,9515	22,0580
206	74,00	12,0098	22,1656
207	75,00	12,0681	22,2732
208	76,00	12,5008	22,3808
209	77,00	12,5609	22,4884
210	78,00	12,6210	22,5960
211	78,00	12,6811	22,7036
212	78,00	12,7412	22,8112
213	78,00	12,8013	22,9188
214	78,00	12,8614	23,0264
215	78,00	12,9215	23,1340
216	78,00	12,9816	23,2416
217	79,50	13,0417	23,3492
218	81,00	13,1018	23,4568
219	81,00	13,1619	23,5644
220	81,00	13,2220	23,6720
221	81,00	13,2821	23,7796
222	81,00	13,3422	23,8872
223	81,50	13,4023	23,9948

224	82,00	13,4624	24,1024
225	82,00	13,5225	24,2100
226	82,00	13,5826	24,3176
227	82,00	13,6427	24,4252
228	82,00	13,7028	24,5328
229	82,00	13,7629	24,6404
230	82,00	13,8230	24,7480
231	83,00	13,8831	24,8556
232	84,00	13,9432	24,9632
233	84,00	14,0033	25,0708
234	84,00	14,0634	25,1784
235	84,00	14,1235	25,2860
236	84,00	14,1836	25,3936
237	84,00	14,2437	25,5012
238	84,00	14,3038	25,6088
239	85,00	14,3639	25,7164
240	86,00	14,4240	25,8240
241	86,00	14,4841	25,9316
242	86,00	14,5442	26,0392
243	86,00	14,6043	26,1468
244	86,00	14,6644	26,2544
245	87,00	14,7245	26,3620
246	88,00	14,7846	26,4696
247	88,00	14,8447	26,5772
248	88,00	14,9048	26,6848
249	88,00	14,9649	26,7924
250	88,00	15,0250	26,9000
251	88,00	15,0851	27,0076
252	88,00	15,1452	27,1152
253	89,50	15,2053	27,2228
254	91,00	15,2654	27,3304
255	91,00	15,3255	27,4380
256	91,00	15,3856	27,5456
257	91,00	15,4457	27,6532
258	91,00	15,5058	27,7608
259	92,00	15,5659	27,8684
260	93,00	16,0680	27,9760
261	94,00	16,1298	28,0836
262	95,00	16,1916	28,1912
263	95,00	16,2534	28,2988
264	95,00	16,3152	28,4064
265	95,00	16,3770	28,5140
266	95,00	16,4388	28,6216
267	95,00	16,5006	28,7292
268	95,00	16,5624	28,8368
269	96,00	16,6242	28,9444

270	97,00	16,6860	29,0520
271	97,00	16,7478	29,1596
272	97,00	16,8096	29,2672
273	97,00	16,8714	29,3748
274	97,00	16,9332	29,4824
275	98,00	16,9950	29,5900
276	99,00	17,0568	29,6976
277	99,00	17,1186	29,8052
278	99,00	17,1804	29,9128
279	99,00	17,2422	30,0204
280	99,00	17,3040	30,1280
281	99,00	17,3658	30,2356
282	99,00	17,4276	30,3432
283	100,00	17,4894	30,4508
284	101,00	17,5512	30,5584
285	101,00	17,6130	30,6660
286	101,00	17,6748	30,7736
287	101,00	17,7366	30,8812
288	101,00	17,7984	30,9888
289	101,00	17,8602	31,0964
290	101,00	17,9220	31,2040
291	101,00	17,9838	31,3116
292	101,00	18,0456	31,4192
293	101,00	18,1074	31,5268
294	101,00	18,1692	31,6344
295	101,00	18,2310	31,7420
296	101,00	18,2928	31,8496
297	101,00	18,3546	31,9572
298	101,00	18,4164	32,0648
299	101,00	18,4782	32,1724
300	101,00	18,5400	32,2800
301	101,00	18,6018	32,3876
302	101,00	18,6636	32,4952
303	101,00	18,7254	32,6028
304	101,00	18,7872	32,7104
305	101,00	18,8490	32,8180
306	101,00	18,9108	32,9256
307	101,00	18,9726	33,0332
308	101,00	19,0344	33,1408
309	101,00	19,0962	33,2484
310	101,00	19,1580	33,3560
311	101,00	19,2198	33,4636
312	101,00	19,2816	33,5712
313	101,00	19,3434	33,6788
314	101,00	19,4052	33,7864
315	101,00	19,4670	33,8940

316	101,00	19,5288	34,0016
317	101,00	19,5906	34,1092
318	101,00	19,6524	34,2168
319	101,00	19,7142	34,3244
320	101,00	19,7760	34,4320
321	101,00	19,8378	34,5396
322	101,00	19,8996	34,6472
323	101,00	19,9614	34,7548
324	101,00	20,0232	34,8624
325	101,00	20,0850	34,9700
326	101,00	20,1468	35,0776
327	101,00	20,2086	35,1852
328	101,00	20,2704	35,2928
329	101,00	20,3322	35,4004
330	101,00	20,3940	35,5080
331	101,00	20,4558	35,6156
332	101,00	20,5176	35,7232
333	101,00	20,5794	35,8308
334	101,00	20,6412	35,9384
335	101,00	20,7030	36,0460
336	101,00	20,7648	36,1536
337	101,00	20,8266	36,2612
338	101,00	20,8884	36,3688
339	101,00	20,9502	36,4764
340	101,00	21,0120	36,5840
341	101,00	21,0738	36,6916
342	101,00	21,1356	36,7992
343	101,00	21,1974	36,9068
344	101,00	21,2592	37,0144
345	101,00	21,3210	37,1220
346	101,00	21,3828	37,2296
347	101,00	21,4446	37,3372
348	101,00	21,5064	37,4448
349	101,00	21,5682	37,5524
350	101,00	21,6300	37,6600

Werkkledij

Collectieve arbeidsovereenkomst van 14 mei 2009 (93.293)

Reiniging en onderhoud van werkkledij

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf ressorteren en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

Onder "arbeiders" wordt verstaan : de arbeiders en de arbeidsters.

Art. 2. De werkgever staat in voor het onderhoud en de reiniging van de werkkledij. Wanneer echter uit de risicoanalyse blijkt dat de werkkledij geen risico vormt voor de gezondheid van de werknemer en zijn directe omgeving, en indien de werkgever niet instaat voor de reiniging en het onderhoud van de werkkledij, mag de arbeider zelf instaan voor de reiniging en het onderhoud ervan.

In dit laatste geval betaalt de werkgever een vergoeding van 0,50 EUR per gepresteerde of aangevatte arbeidsdag.

Art. 3. Voor het uitvoeren van de risicoanalyse, bedoeld in artikel 2, 1ste lid van deze overeenkomst, kan de werkgever gebruik maken van de check-listen opgesteld door het Nationaal Actiecomité voor Veiligheid en Hygiëne in het Bouwbedrijf (NAVVB).

Art. 4. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 mei 2009 en vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 21 juni 2007 betreffende reiniging en onderhoud van werkkledij.

Zij wordt gesloten voor een onbepaalde tijd met dien verstande dat ze te allen tijde kan worden aangepast aan bepalingen van andere in het Paritair Comité voor het bouwbedrijf gesloten collectieve arbeidsovereenkomsten.

Zij kan door één der partijen worden opgezegd met in achtneming van een opzeggingstermijn van zes maanden. De opzegging wordt betekend bij aangetekend schrijven, gericht aan de voorzitter van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf.

Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 oktober 2011 (106.850)

Arbeidsvoorwaarden

HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied*

Artikel 1. § 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

Onder "arbeiders" verstaat men : de arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld krachtens een arbeidsovereenkomst voor werklieden, bedoeld in artikel 2 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

§ 2. Deze collectieve arbeidsovereenkomst regelt de arbeidsvoorwaarden voor de periode van 1 januari 2009 tot 31 december 2010. Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 2. Onverminderd de bevoegdheid van de andere paritaire comités, zijn de arbeidsvoorwaarden bepaald in deze collectieve arbeidsovereenkomst ook van toepassing op de arbeiders in dienst van gedeelten van ondernemingen, zoals bedoeld in artikel 1, die werken uitvoeren die niet gerekend worden tot het bouwbedrijf, maar die in wezen bijdragen tot de verwezenlijking van de hoofdbedrijvigheid van die ondernemingen.

Art. 3. Een aanvullende overeenkomst regelt bepaalde arbeidsvoorwaarden van de aan boord van het baggermaterieel tewerkgestelde arbeiders, alsmede van de arbeiders die na het aanleggen van de dijken op het stort zijn tewerkgesteld, met uitzondering van diegenen die tewerkgesteld zijn aan de voorbereiding van het stort en aan het ophogen van de dijken.

Een andere aanvullende overeenkomst regelt bepaalde arbeidsvoorwaarden van de arbeiders tewerkgesteld in de betoncentrales die stortklaar beton produceren en leveren aan derden.

Voor de bij deze aanvullende overeenkomsten niet beoogde gevallen, geldt de huidige collectieve arbeidsovereenkomst.

HOOFDSTUK XI. Beschermingskleding

Art. 25. De werkgevers zijn verplicht beschermingskledij tegen regen en koude ter beschikking te stellen van de arbeiders die aan dergelijk weer zijn blootgesteld. De kledij moet de bescherming geven zoals bepaald in het ARAB, de codex over het welzijn op het werk en de welzijnswet van 4 augustus 1996 en haar uitvoeringsbesluiten.

HOOFDSTUK XVIII. *Geldigheidsduur*

Art. 35. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde duur. Ze treedt in werking op 1 januari 2009 en houdt op van kracht te zijn op 31 december 2010.

Zij vervangt de collectieve arbeidsovereenkomsten van 21 juni 2007 en 14 mei 2009 betreffende de arbeidsvoorwaarden.

Art. 36. In afwijking op artikel 35, 1ste lid heeft artikel 17, 3de lid van deze overeenkomst pas uitwerking nadat een koninklijk besluit in uitvoering van artikel 19 van de arbeidswet van 16 maart 1971 werd genomen op verzoek van het paritair comité.

Art. 37. 1° Gedurende een periode die verstrijkt op 31 december 2010, ontzeggen de ondertekenen- de partijen zich iedere actie buiten het paritair comité teneinde de overeengekomen bepalingen te wijzigen. Zij gaan de verbintenis aan alles in het werk te stellen om te zorgen voor de veralgemening en de strikte naleving ervan.

Tenslotte gaan de partijen de verbintenis aan geen bijzondere regelingen te treffen buiten het paritair comité die een streek of één der beroepen aanbelangen uit de bouwnijverheid welke afhangen van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf.

2° Tijdens de duur van de periode waarvan sprake in 1°, zijn de partijen nochtans gemachtigd in het paritair comité een kwestie voor te leggen waarvan het onderzoek wenselijk wordt geoordeeld, zelfs indien het een wijziging betreft aan één der clausules van de van kracht zijnde collectieve arbeidsovereenkomst of een nieuwe bepaling.

Na uitspraak van het paritair comité zullen de partijen zich neerleggen bij de beslissing en de aangegane verbintenis niet trachten te wijzigen door middel van stappen en acties gevoerd buiten het paritair comité.

3° Ten vroegste zes maanden vóór de datum waarop de onder 1° bedoelde periode verstrijkt moeten de partijen hun voorstellen tot gedeeltelijke of totale herziening indienen door een omstandige mededeling, gericht aan de voorzitter van het paritair comité.

4° De partijen zijn het eens over het principe dat de voorstellen waarvan sprake in 30 moeten ingediend en onderzocht worden op geordende wijze.

Sectoraal medisch plan

Collectieve arbeidsovereenkomst van 17 december 2009 (97.027)

Invoering van een sectoraal medisch plan voor de bouwvakarbeiders

HOOFDSTUK I. Toepassingsgebied

Art. 1.

Deze CAO is van toepassing op de werkgevers van de ondernemingen die onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf ressorteren en op de arbeiders die zij tewerkstellen.

In deze CAO verstaat men onder :

- "fonds voor bestaanszekerheid" : het "Fonds voor bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf";
- "beheerder van het medisch plan" : de verzekeringsmaatschappij waarbij het fonds voor bestaanszekerheid het sectoraal medisch plan afsluit.

De in deze CAO vermelde kengetallen en codes voor het aanduiden van de werkgevers- en werknemerscategorieën en de arbeidstijdgegevens zijn deze te gebruiken in de multifunctionele kwartaalaangifte (DmfA) aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid overeenkomstig de instructies van deze dienst.

HOOFDSTUK II. Aard van het voordeel en financiering

Art. 2.

In uitvoering van artikel 3, 15° van zijn statuten, zoals gewijzigd bij de CAO van 14 mei 2009, sluit het fonds voor bestaanszekerheid een sectoraal medisch plan af ten gunste van de arbeiders bedoeld in artikel 1 die aan de hierna bepaalde voorwaarden voldoen.

Het fonds voor bestaanszekerheid staat in voor de financiering van het medisch plan.

HOOFDSTUK III. Aansluiting bij het medisch plan

Afdeling 1. Aansluiting bij de opstart op 1 januari 2010

Art. 3.

De aansluiting en de opening van het recht op de tussenkomsten van het medisch plan bij de opstart op 1 januari 2010 gebeurt op basis van de gegevens van de DmfA-aangiftes voor het 3de en 4de kwartaal 2009.

Art. 4.

Premies

Voor de aansluiting bij de opstart is cumulatief vereist dat de arbeider in beide kwartalen vermeld in artikel 3 is aangegeven :

- onder één of meerdere van de volgende werkgeverskengetallen : 024, 026, 044, 054;
- met werknemerskengetal 015 (zonder code leerling) en/of 024;
- en met andere arbeidstijdgegevens dan deze aangegeven onder de codes 030 en 050.

Art. 5.

Worden eveneens aangesloten bij de opstart :

- de arbeiders die in het 3de kwartaal onder de in artikel 4 vermelde werkgevers- en werknemerskengetallen zijn aangegeven, met uitsluitend arbeidstijdgegevens onder code 050 op voorwaarde dat zij in minstens één van de zeven voorgaande kwartalen (4de kwartaal 2007 tot en met 2de kwartaal 2009) aangegeven zijn met effectieve arbeidsprestaties onder de in artikel 4 vermelde werkgevers- en werknemerskengetallen. Zij worden pas effectief aangesloten als zij ook nog in het 4de kwartaal 2009 zijn aangegeven onder de in artikel 4 vermelde werkgevers- en werknemerskengetallen;
- de arbeiders die in het 3de kwartaal 2009 voldoen aan de in artikel 4 vermelde aangiftevereisten en die in het 4de kwartaal 2009 uitsluitend met arbeidstijdgegevens onder de code 050 zijn aangegeven onder de in artikel 4 vermelde werkgevers- en werknemerskengetallen.

De arbeiders die in het 3de en 4de kwartaal 2009 met uitsluitend arbeidstijdgegevens onder code 050 zijn aangegeven onder de in artikel 4 vermelde werkgevers- en werknemerskengetallen en die niet voldoen aan de in het vorig lid bepaald vereisten, kunnen na de opstart niet aansluiten zolang zij met uitsluitend arbeidstijdgegevens onder code 050 blijven aangegeven worden.

Afdeling 2. Aansluiting na de opstart

Art. 6.

Voor de aansluiting en het openen van het recht op tussenkomsten van het medisch plan na de opstart is cumulatief vereist dat de arbeider gedurende twee opeenvolgende kwartalen is aangegeven :

- onder één of meerdere van de volgende werkgeverskengetallen : 024, 026, 044, 054;
- met werknemerskengetal 015 (zonder code leerling) en/of 024;
- en met andere arbeidstijdgegevens dan deze aangegeven onder de code 030.

Art. 7.

In afwijking op de aansluitingsvoorwaarde dat gedurende 2 opeenvolgende kwartalen de aangiftevereisten bedoeld in artikel 6 moeten vervuld zijn, wordt het recht op tussenkomsten al geopend nadat in één kwartaal deze aangiftevereisten vervuld zijn wanneer de arbeider tijdens minstens één van de vier kwartalen die aan dat kwartaal

voorafgaan werd aangegeven onder de werknemerskengetallen 027, 035 en 840, of als uitzendkracht door één of meerdere werkgevers bedoeld in artikel 1.

De in het vorig lid bepaalde afwijking geldt ook bij de opstart voor de arbeiders die in het 4de kwartaal 2009 voldoen aan de in artikel 6 bedoelde aangiftevereisten en die tijdens minstens één van de vier kwartalen die aan dat kwartaal voorafgaan werd aangegeven onder de werknemerskengetallen 027, 035 en 840 of als uitzendkracht door één of meerdere werkgevers bedoeld in artikel 1.

Art. 8.

De aansluiting en de opening van het recht op tussenkomsten gebeuren op de eerste dag van het kwartaal waarin de vaststelling van de opening van het recht wordt gedaan.

HOOFDSTUK IV. *Beëindiging van de aansluiting bij het medisch plan*

Art. 9.

De aansluiting bij het medisch plan en het recht op tussenkomsten worden beëindigd indien de arbeider gedurende twee opeenvolgende kwartalen niet meer voldoet aan de aangiftevereisten bepaald in artikel 6.

In afwijking op het eerste lid wordt de aansluiting niet beëindigd wanneer bij faillissement van een in artikel 1 bedoelde onderneming wordt vastgesteld dat de aangiftevereisten bepaald in artikel 6 niet langer voldaan zijn wegens het ontbreken van de DmfA-gegevens voor het kwartaal waarin het faillissement wordt uitgesproken en voor het daaraan voorafgaand kwartaal.

De aansluiting en het recht op tussenkomsten worden beëindigd op de eerste dag van het kwartaal waarin de beëindiging van de aansluiting en het recht op tussenkomsten worden vastgesteld.

HOOFDSTUK V. *3de betalerssysteem*

Art. 10.

Van zodra de beheerder van het medisch plan kan beschikken over de gegevens van de aangesloten arbeiders door de mededeling van het bestand van aangeslotenen door het fonds voor bestaanszekerheid, zal een derde betalerssysteem van toepassing zijn.

De aangesloten arbeiders zullen beschikken over een kaart van de beheerder van het medisch plan. De ziekenhuisfacturen zullen dankzij dit derde betalerssysteem rechtstreeks door deze beheerder aan het ziekenhuis betaald worden.

HOOFDSTUK VI. *Overgangsregeling*

Art. 11.

De ondernemingen bedoeld in artikel 1 kunnen de uitvoering van de in artikel 2 beoogde doelstelling niet realiseren op ondernemingsvlak met een beheerder naar eigen keuze.

De ondernemingen die op de ingangsdatum van deze CAO al een medisch plan/hospitalisatieverzekering voor hun arbeiders hebben, kunnen de dekking van hun plan aanhouden tot de eerste jaarlijkse vervaldag volgend op 31 juli 2010 en uiterlijk tot 31 juli 2011.

De arbeiders die in de overgangperiode kunnen genieten van deze dekking op ondernemingsniveau, zullen voor deze periode geen aanspraak kunnen maken op de tussenkomst van het in deze CAO bepaalde medische plan.

HOOFDSTUK VII. *Geldigheidsduur*

Art. 12.

Deze CAO treedt in werking op 1 januari 2010. Zij wordt gesloten voor een onbepaalde tijd.

Aanvullend pensioen

CAO van 16 november 2006 (81.550) gewijzigd door de CAO's van 14 mei 2009 (93.300) en van 3 december 2009 (97.008)

Invoering van een sociaal sectoraal pensioenstelsel

Alle artikels + bijlages (3).

Wijzigingen voor onbepaalde duur

Aan art.4 wordt een art.4.2bis, 4.6bis en 4.25bis toegevoegd vanaf 1 januari 2009.

Art.6 wordt aangevuld vanaf 1 januari 2009.

Bijlage 1 wordt gewijzigd door bijlage 1 van CAO 97.008 vanaf 1 januari 2010.

Bijlage 2 wordt gewijzigd door bijlage 2 van CAO 97.008 vanaf 1 januari 2010.

Geldigheidsduur : vanaf 1 januari 2007 voor onbepaalde duur.